

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Wellness turismus a jeho potenciál
ve východních Čechách**

Petra Vágnerová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Vágnerová

Provoz a ekonomika

Název práce

Wellness turismus a jeho potenciál ve východních Čechách

Název anglicky

Wellness Tourism and its Potential in Eastern Bohemia

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je prostřednictvím vytvořené znalostní báze a na základě provedení analýzy aktuální nabídky služeb vybraných podnikatelských subjektů, které se zabývají lázeňským cestovním ruchem a wellness ve východních Čechách, vypracovat vlastní návrhy pobytových balíčků.

Metodika

Metodika teoretické části bakalářské práce bude založena na studiu tematicky zaměřené odborné literatury a aktuálních internetových zdrojů. Teoretická východiska budou zpracována na základě metody zkoumání dokumentů a prostřednictvím komparace a syntézy sekundárních zdrojů. Následně bude zpracována vlastní část práce, ve které bude provedena základní charakteristika destinace z hlediska lázeňského cestovního ruchu a analýza aktuální nabídky služeb vybraných podnikatelských subjektů. Získaná data budou vyhodnocena a diskutována. V závěru práce budou navrženy prostřednictvím metody kalkulace vlastní pobytové balíčky.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Cestovní ruch, účastník, lázeňství, wellness, relaxace, terapie.

Doporučené zdroje informací

GOELDNER, C R. – RITCHIE, J R B. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0298-2.

HESKOVÁ, M. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.

HORNER, S. – SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9.

MÜLLEROVÁ, A. *Wellness jako životní styl*. Brno: ERA group, 2008. ISBN 978-80-7366-134-2.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Miroslava Navrátilová

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Wellness turismus a jeho potenciál ve východních Čechách“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. března 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Miroslavě Navrátilové za její odborné vedení a cenné připomínky během zpracovávání bakalářské práce.

Poděkování patří i celé mé rodině, která mě podporovala po celou dobu mého studia a při psaní bakalářské práce.

Wellness turismus a jeho potenciál ve východních Čechách

Souhrn

Hlavní náplní této práce, která nese název „Wellness turismus a jeho potenciál ve východních Čechách“, je na základě analýzy současné nabídky podnikatelských subjektů ve zmíněném regionu vypracovat vlastní návrhy wellness pobytových balíčků.

V teoretické části jsou uvedeny některé definice cestovního ruchu, jeho druhy, formy a předpoklady. Ve druhé polovině teoretické části je přiblížen pojem wellness, jeho typologie a jsou zmíněna zařízení, která lázeňské a wellness služby poskytují.

Analytická část se krátce věnuje charakteristice regionu Východní Čechy a analýze subjektů, které v dané oblasti služby lázeňské a wellness poskytují. V závěru práce jsou vytvořeny vlastní návrhy pobytových wellness balíčků a zhodnocen potenciál Východních Čech pro odvětví wellness a lázeňství.

Klíčová slova: cestovní ruch, účastník, lázeňství, wellness, relaxace, terapie

Wellness Tourism and its Potential in Eastern Bohemia

Summary

The main scope of this thesis, which is titled “Wellness Tourism and its Potential in Eastern Bohemia” is based on analysis of current offer of business entities in this region, create the own proposal of wellness packages.

In the theoretical part are mentioned some definitions of tourism, its types, forms and the assumptions. In the second part is described the concept of wellness, its typology and also are mentioned the institutions providing wellness and spa services.

The analytical part is shortly devoted the characteristic of the region Eastern Bohemia and the analysis of the business entities providing the wellness and spa services in this region. At the conclusion of the work are created own wellness packages and is evaluated the potential of the Eastern Bohemia for the sector of wellness and spa.

Keywords: tourism, participant, spa, wellness, relaxation, therapy

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika práce	11
3	Teoretická východiska	13
3.1	Cestovní ruch	13
3.2	Typologie cestovního ruchu	14
3.2.1	Druhy cestovního ruchu	14
3.2.2	Formy cestovního ruchu	16
3.3	Předpoklady cestovního ruchu	17
3.4	Služby cestovního ruchu	18
3.4.1	Služby cestovních kanceláří a cestovních agentur	20
3.5	Nové trendy v cestovním ruchu	21
3.6	Zdravotně orientovaný cestovní ruch	22
3.7	Lázeňský cestovní ruch	24
3.8	Wellness	26
3.8.1	Historie wellness a vznik tzv. selfness	28
3.8.2	Fitness	29
3.8.3	Poskytovatelé wellness služeb	30
3.8.4	Typologie wellness procedur	33
3.9	Cestovní ruch v České republice	36
4	Vlastní práce	38
4.1	Východní Čechy	38
4.2	Wellness zařízení ve Východních Čechách	39
4.2.1	Lázeňské komplexy	39
4.2.2	Jiné objekty nabízející služby wellness	42
4.3	Návrhy vlastních pobytových balíčků	44
4.3.1	Wellness pobyt – „Dámská jízda“	45
4.3.2	Wellness pobyt – „Wellness s kapkou romantiky“	48
4.3.3	Wellness pobyt – „Rekondiční víkend pro dva“	51
5	Zhodnocení výsledků	55
6	Závěr	57
7	Seznam použitých zdrojů	58
8	Přílohy	63

Seznam schémat

Schéma 1 – Služby v cestovním ruchu	20
Schéma 2 – Zdravotně orientovaný cestovní ruch.....	23
Schéma 3 – Struktura lázeňských služeb	25
Schéma 4 – Wellness kontinuum (model)	28

Seznam grafů

Graf 1 – Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR – počet hostů.....	26
Graf 2 – Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR – počet přenocování.....	26
Graf 3 – Příjmy, výdaje a saldo CR.....	37
Graf 4 – Návštěvnost lázeňských zařízení v Královéhradeckém kraji	39

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Harmonogram wellness balíčku „Dámská jízda“	45
Tabulka 2 – Nepřímé náklady na skupinu	46
Tabulka 3 – Kalkulace přímých nákladů na osobu	47
Tabulka 4 – Harmonogram wellness pobytu „Wellness s kapkou romantiky“	48
Tabulka 5 – Kalkulace nepřímých nákladů na skupinu	49
Tabulka 6 – Kalkulace přímých nákladů na dvě osoby	50
Tabulka 7 – Harmonogram balíčku „Rekondiční víkend pro dva“	51
Tabulka 8 – Nepřímé náklady na skupinu	52
Tabulka 9 – Kalkulace přímých nákladů na dvě osoby	53

Seznam zkratk

Zkratka	Název
AIEST	Association of Scientific Experts in Tourism – Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu
CK	cestovní kancelář
CR	cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
UNWTO	United Nations World Tourism Organization – Světová organizace cestovního ruchu

1 Úvod

Cestovní ruch se stal fenoménem dnešní doby. Má významný dopad na rozvoj trhu práce, obchod, kulturu, dopravu, infrastrukturu a životní prostředí. Dotýká se téměř každého člověka, a to v podobě účastníků cestovního ruchu nebo v podobě zaměstnanců pracujících v zařízeních či službách cestovního ruchu. Turismus je zdrojem přínosů a příležitostí, ale i ohrožení zejména ve formě škod na životním prostředí, které by neměly být přehlíženy. Státy by se měly snažit o trvale udržitelný cestovní ruch, jehož smyslem je nenarušování sociálního, přírodního a kulturního bohatství.

Cestovní ruch patří k odvětvím, které se dynamicky rozvíjí. Neustále vznikají nové trendy, které mají lidem co nabídnout a stávají se tak oblíbenými ve společnosti. Je řazen mezi jedno z nejvýnosnějších a nejvíce exportních odvětví. Patří k významným složkám světové ekonomiky a hospodářství států. V zemích s výbornými podmínkami má turismus velký podíl na tvorbě HDP. V České republice je taktéž nedílnou součástí ekonomiky, ačkoliv nevyužívá všechny své možnosti.

Wellness turismus, který je kombinací wellness procedur a příjemného prostředí, je v dnešní době, která je až přespříliš hektická, ideální volbou pro mnoho lidí. V poslední době se stávají více a více populární krátkodobé wellness pobyty, které člověku dopřejí odpočinek a možnost alespoň na malou chvíli upustit od každodenního shonu a stresu. Mnoho lidí se snaží o to, aby netrávili svůj volný čas na špatném ovzduší ve městech, ale aby odpočívali na čerstvém vzduchu a v prostředí, které jim na první pohled dodá novou energii a umožní jim vyčistit si hlavu. Přesně to wellness pobyty poskytují, protože se většina zařízení, která tyto wellness pobytové balíčky nabízí, nachází v místech přímo stvořených pro relaxaci.

Na zvýšení oblíbenosti tohoto odvětví reagují i podnikatelé, kteří se v oblasti cestovního ruchu pohybují. Své hotely doplňují o služby wellness, čímž se snaží přilákat nové zákazníky a navýšit tak i své příjmy.

Východní Čechy se skládají ze sedmi oblastí, které jsou proslulé krásnou přírodou, bohatou historií, lidským umem, hudbou a mnoha druhy sportu. Na své si zde přijdou nejen milovníci vodních sportů, pěší turistiky, cykloturistiky, lázeňství a wellnessu, ale díky Orlickým horám a Králickému Sněžníku i horské turistiky a zimních sportů. K regionu neodmyslitelně patří vynikající pardubický perník, festival Smetanova Litomyšl či Velká Pardubická.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je prostřednictvím vytvořené znalostní báze a na základě provedení analýzy aktuální nabídky služeb vybraných podnikatelských subjektů, které se zabývají lázeňským cestovním ruchem a wellness ve východních Čechách, vypracovat vlastní návrhy pobytových balíčků.

K dosažení stanoveného cíle je potřeba nejdříve splnit následující:

- Vypracovat teoretickou část bakalářské práce, a to na základě důkladného prostudování odborné literatury a internetových zdrojů.
- Zjistit aktuální nabídku vybraných podnikatelských subjektů působících ve východních Čechách v oblasti wellness a lázeňství a tyto subjekty krátce popsat.
- Na základě analýzy cen v daném regionu, vypracovat vlastní návrhy pobytových balíčků.
- Nakalkulovat prodejní ceny.

2.2 Metodika práce

Metodika teoretické části bakalářské práce byla založena na důkladném studiu tematicky zaměřené odborné literatury a aktuálních internetových zdrojů zabývajících se danou problematikou.

Teoretická část byla věnována obecně cestovnímu ruchu a přiblížení pojmu wellness. Teoretická východiska byla zpracována na základě metody zkoumání dokumentů, prostřednictvím komparace a syntézy sekundárních zdrojů.

V analytické části byl rozebrán potenciál regionu Východní Čechy z hlediska lázeňství a wellness turismu, a to prostřednictvím analýzy. V závěru práce byly navrženy prostřednictvím metody kalkulace vlastní pobytové balíčky.

Metoda zkoumání dokumentů je založena na práci se sekundárními zdroji. Za dokument je obecně považována například kniha či článek. Hendl (2005) uvádí, že u dokumentů se obvykle posuzuje šest kritérií:

- typ dokumentu,
- vnější a vnitřní znaky dokumentu,
- intencionalita dokumentu (komu je určen),
- blízkost dokumentu k předmětu zkoumání, k tomu, co se dokumentuje,
- původ dokumentu.

Komparace je latinského původu a znamená srovnávání jevů. Podává zprávu o průběhu a výsledcích porovnávání dvou či více textů, pojetí nebo přístupů k určitému problému nebo jeho řešení. Předmětem mohou být metody i empirické výzkumy. Výsledkem komparace je klasifikace (Šanderová a Miltová, 2005).

„Syntéza je myšlenkové sjednocení (spojení) jednotlivých částí v celek“. (Synek, Sedláčková a Vávrová, 2007, str. 21) Sledují se v ní vzájemné souvislosti mezi jednotlivými jevy a důsledkem je hlubší poznání jevu jako celku. Syntéza pomáhá odhalovat zákonitosti fungování a vývoje jevu (Synek, Sedláčková a Vávrová, 2007).

Analýza je myšlenkový rozklad zkoumaného předmětu, jevu nebo situace na jednotlivé části, které se stávají předmětem dalšího zkoumání. Rozklad na dílčí části pak pomůže k hlubšímu poznání daného jevu jako celku. Předpokladem je, že každý jev je složen z určitého systému. Cílem analýzy je systém poznat a odhalit zákonitosti jeho fungování (Synek, Sedláčková a Vávrová, 2007).

Metodou kalkulace se rozumí stanovení vlastních nákladů a cen na kalkulační jednici. V předběžné kalkulaci se stanoví předpokládané náklady a cena, ve výsledné se pak určují skutečné náklady a jejich případné překročení nebo snížení oproti kalkulaci předběžné (Drobná a Morávková, 2013).

Kalkulace je závislá na vymezení svého předmětu (čeho se kalkulace týká), přiřazování nákladů (způsob, jakým jsou přiřazovány k předmětu kalkulace) a struktuře nákladů. Nejčastější formou metodou kalkulací jsou propočty, zaměřené na zjištění a stanovení nákladů na konkrétní výrobek či službu, pro kterou jsou kalkulace prováděny (Král a kol., 2006).

3 Teoretická východiska

3.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch je významný a složitý společensko-ekonomický fenomén a to jak z hlediska individuálního, tak z hlediska společnosti. V současné době je cestovní ruch objektem, který je zkoumán mnoha vědními disciplínami, mezi které patří např. ekonomie, geografie, ekologie, psychologie, atd. Každá vědní disciplína chápe cestovní ruch ze svého úhlu pohledu a zkoumá ho svými metodami (Indrová a kol., 2009; Beránek a kol., 2013).

Cestovní ruch je třeba chápat ze dvou hledisek. Jedním z nich je CR jako oblast spotřeby, tedy způsob uspokojování potřeb a druhé pak CR jako oblast podnikatelských příležitostí, které se nachází v mnoha oborech činnosti lidí a je významnou součástí ekonomiky společnosti (Indrová a kol., 2009; Drobná a Morávková, 2013).

Moderní cestovní ruch se začal formovat na přelomu 19. a 20. století ve vyspělých státech jako odvětví společenské činnosti, které představuje pohyb lidí za účelem rekreace a odpočinku, poznávání nových míst. Odborníci zabývající se právě tímto odvětvím však prvopočátky přidělují období průmyslové revoluce jako důsledkům technických, ekonomických a sociálních podmínek (Hesková a kol., 2011).

Existuje celá řada definic, které se snaží pojem cestovní ruch přiblížit. Problémem však je, že žádná z definic není zcela přesná a dostačující. Přesnosti definic jsou důležité k tomu, aby mohl být cestovní ruch zkoumán, sledován a vyhodnocován (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

„Cestovní ruch je krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností“. Touto definicí se obecně definuje cestovní ruch, ačkoliv zní jednoduše a není příliš přesná (Horner a Swarbrooke, 2003, str. 53).

Cestovní ruch je dle UNWTO (1995) *„činnost osoby cestující na přechodnou dobu místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“.*

Dle AIEST je definován jako: „*souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání*“.

Za turismus je považován pohyb lidí mimo jejich vlastní prostředí do míst, která jsou vzdálena od místa jejich bydliště, a to za různými účely, kromě migrace a vykonávání normální denní práce (Hall, 2008).

Podle Zelenky a Páskové (2012) je cestovní ruch komplexní, mnoha oblastmi a z mnoha hledisek se prolínající společenský jev bez pevně stanovených hranic, který je souhrnem všech jevů, vztahů a dopadů souvisejících s narůstající mobilitou lidí a je motivován uspokojováním potřeb lidí v různých oblastech.

Turismus je aktivita založená na pohybu osob z jednoho místa na místo druhé, trvá omezenou dobu (ne více než rok) a cílem není výdělek (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

3.2 Typologie cestovního ruchu

Cestovní ruch se projevuje v různých druzích a formách. Tyto druhy a formy se nepřetržitě rozvíjí a obohacují v souvislosti s poptávkou a nabídkou (Hesková a kol., 2011).

V jednotlivých literaturách může být pojetí druhů a forem bráno jinak. To, co je v jedné literatuře považováno za druh, v jiné může být považováno za formu a naopak. Typologie není prozatím ustálena (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

3.2.1 Druhy cestovního ruchu

Základem druhů cestovního ruchu je motivace účastníků na turismu, lépe řečeno jejich účel cestování či důvod pro přechodný pobyt na místě, které není jejich trvalým bydlištěm (Hesková a kol., 2011).

Do druhů se podle Heskové a kol. (2011) zařazuje:

- **Rekreační cestovní ruch** – je pro něj typický aktivní či pasivní odpočinek v místech tomu určených za účelem nabrání nové energie. Má stále větší význam a pozitivní vliv na organismus. Jedná se zejména o chataření, chalupaření či jiný pobyt v přírodě.

Pod rekreační cestovní ruch spadá i tematický turismus, který je charakteristický zážitky, které lidem po absolvování zůstanou.

- **Sportovní cestovní ruch** – charakterizuje ho aktivní vykonávání určité sportovní aktivity. Předpokladem bývá vykazání určité fyzické kondice. Patří sem zejména pěší, horská, vodní turistika nebo cykloturistika a mototuristika.
- **Dobrodružný cestovní ruch** – již z názvu vyplývá, že jde o turismus, pro který je typické dobrodružství a určitá míra rizika. Zařazují se sem hlavně různé druhy adrenalinových sportů.
- **Myslivecký cestovní ruch** – spočívá v lovu zvěře a ptactva. Spadá pod něj i rybářský cestovní ruch, který je spojen s chytáním ryb.
- **Kulturní cestovní ruch** – dochází zde k uspokojování určitých duševních potřeb účastníků a spočívá v poznávání kulturních a historických památek, patří sem však i cesty na různé společenské akce či filmové a divadelní festivaly.
- **Náboženský (poutní) cestovní ruch** – jedná se o návštěvy poutních míst, které jsou spojeny se světovými náboženskými tradicemi.
- **Lázeňský cestovní ruch** – pro jeho rozvoj jsou nezbytně nutné přírodní léčivé zdroje. Tento typ turismu představuje léčbu chorob pod zdravotnickým dohledem.
- **Zdravotní cestovní ruch** – vznikl v závislosti na růst zdravotního uvědomění lidí a jejich preventivnímu ovlivňování svého zdraví. Spadá sem wellness, fitness a beauty, které mají za cíl duševní pohodu, péči o tělo a krásu.
- **Kongresový cestovní ruch** – patří sem organizace kongresů, konferencí, seminářů, výstav a veletrhů. Je zaměřen na předávání si odborných a vědeckých informací, zkušeností a poznatků.
- **Obchodní cestovní ruch** – cestování za účelem vykonání určité práce. Tento druh je spojen s různými profesemi.
- **Stimulační cestovní ruch** – založen na zvýšení motivace zaměstnanců a zlepšení jejich pracovních výkonů. Je náročný na organizaci a pracovní programy.

Podobné dělení jako Hesková (2011) uvádí i autoři Holeček, Mariot a Střída (2005). Odlišné rozdělení druhů cestovního ruchu ve svých dílech uplatňují autoři Indrová a kol. (2009), Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011), kteří druhy dělí dle vztahu k platební bilanci, místa převažující realizace služeb, způsobu financování, délky pobytu,

způsobu účasti – zabezpečení cesty, počtu účastníků ročního období a vlivu životního a sociokulturního prostředí.

3.2.2 Formy cestovního ruchu

Formy cestovního ruchu umožňují přesněji specifikovat podstatu cestovního ruchu z hlediska potřeb a cílů účastníků. Díky formám je pak možné lépe připravit produkt a nabízet ho cílovým zákazníkům (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Podle Holečka, Mariota a Střídý (2005) lze prostřednictvím forem také sledovat vývoj, intenzitu a strukturu jednotlivých druhů cestovního ruchu. Formy cestovního ruchu mohou být děleny následovně:

- **Dle vztahu k platební bilanci** (export, import, domácí spotřeba)
 - Domácí cestovní ruch – cestování a pobyt účastníků CR v jejich vlastní zemi.
 - Zahraniční cestovní ruch – cestování a pobyt účastníků CR v zahraničí, dělí se na:
 - a) *aktivní zahraniční CR* – jedná se o příjezd návštěvníků ze zahraničí do jimi zvolené země (incoming), příjezdy návštěvníků pozitivně ovlivňují bilanci cestovního ruchu státu, který navštíví,
 - b) *pasivní zahraniční CR* – v tomto případě naopak obyvatelé daného státu odjíždí do zahraničí (outgoing), výjezdový CR se odráží v pasivech bilance cestovního ruchu.
 - Tranzitivní cestovní ruch – v této formě jde o průjezd cestujícího přes území jednoho státu do území jiného státu, uskutečňuje se bez přenocování v zemi, kterou osoba projíždí.
- **Dle místa realizace služeb**
 - Vnitřní cestovní ruch – spadá pod něj domácí a aktivní zahraniční CR.
 - Národní cestovní ruch – zahrnuje domácí a pasivní zahraniční CR.
 - Mezinárodní cestovní ruch – patří sem celý cestovní ruch, při kterém dochází k překročení území určitého státu.

- **Dle způsobu financování**
 - Volný cestovní ruch – je volně přístupný každému zájemci, jeho účast není omezována žádnými podmínkami. Účastník si pobyt a veškeré služby hradí v plném rozsahu z jeho vlastních prostředků.
 - Vázaný cestovní ruch – účastník je omezován určitými podmínkami, které musí být splněny (např. členství v některé organizaci či podmínka účasti na léčbě v lázních). Ve vázaném cestovním ruchu je uhrazena část služeb ze společenských fondů.
- **Dle délky pobytu**
 - Krátkodobý – platí tehdy, pokud není pobyt delší než tři dny.
 - Dlouhodobý – více než tři dny pobytu.
- **Dle způsobu účasti**
 - Organizovaný cestovní ruch – pobyt a služby jsou zajištěny cestovní kanceláří nebo jiným zprostředkovatelem.
 - Neorganizovaný cestovní ruch – pobyt a služby si účastník zajišťuje sám.
- **Dle počtu účastníků**
 - Individuální – účastník cestuje sám, případně s rodinou.
 - Kolektivní – cestování více osob, může mít podobu masového či skupinového cestovního ruchu.
- **Dle ročního období**
 - Sezónní (letní a zimní sezóna) – je spojen s vysokou soustředěností návštěvníků do některých míst a maximální nabídkou služeb.
 - Mimosezónní – období nízké návštěvnosti a snížené nabídky služeb (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

3.3 Předpoklady cestovního ruchu

Předpoklady CR ovlivňují jak jeho působení, tak i vývoj turismu. Obecně se dělí do tří skupin, a sice lokalizační, selektivní a realizační. Tyto skupiny se pak dále dělí na další menší podskupiny (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

- 1) **Lokalizační předpoklady** – umožňují umístění aktivit cestovního ruchu do určité oblasti či lokality, existence je založena na historickém vývoji a geografické poloze, dělí se na:
 - a) přírodní – souvisí s přírodním prostředím, patří sem zejména reliéf, nadmořská výška, podnebí, působnost živočichů a rostlin atd.,
 - b) kulturní – jsou výsledkem činnosti člověka a souvisí s historickým vývojem, zahrnují muzea a galerie, hrady, zámky, kostely, významné parky aj.
- 2) **Selektivní předpoklady** – jsou složeny z aktivního či pasivního podílení se země na cestovním ruchu, člení se na:
 - a) objektivní – zahrnuje v sobě ekonomickou a životní úroveň země, politickou a bezpečnostní situaci, životní prostředí,
 - b) subjektivní – tyto předpoklady ovlivňují rozhodování osob o tom, zda budou cestovat nebo nikoliv, patří sem např. propagace cestovních kanceláří nebo příslušnost k sociálním či pracovním skupinám.
- 3) **Realizační předpoklady** – umožňují realizaci cestovního ruchu, zahrnují podskupiny:
 - a) dopravní – např. dostupnost či kvalita dopravní sítě,
 - b) materiálně-technické – vybavenost dané země ubytovacími, stravovacími, zábavními a sportovními zařízeními (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

3.4 Služby cestovního ruchu

Služby jsou ekonomické statky, které mají většinou nehmotný charakter a tím, že jsou tyto služby spotřebovávány, dochází k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Pro služby platí i to, že mají charakter průřezový, což znamená, že jsou vytvářeny nejen závodů cestovního ruchu, ale i subjekty veřejného a soukromého sektoru. Mimo charakteru nehmotného a průřezového, mají také určité znaky, a to obecné vztahující se i na služby v cestovním ruchu a speciální, které jsou typické pouze pro služby cestovního ruchu (Orieška, 2010).

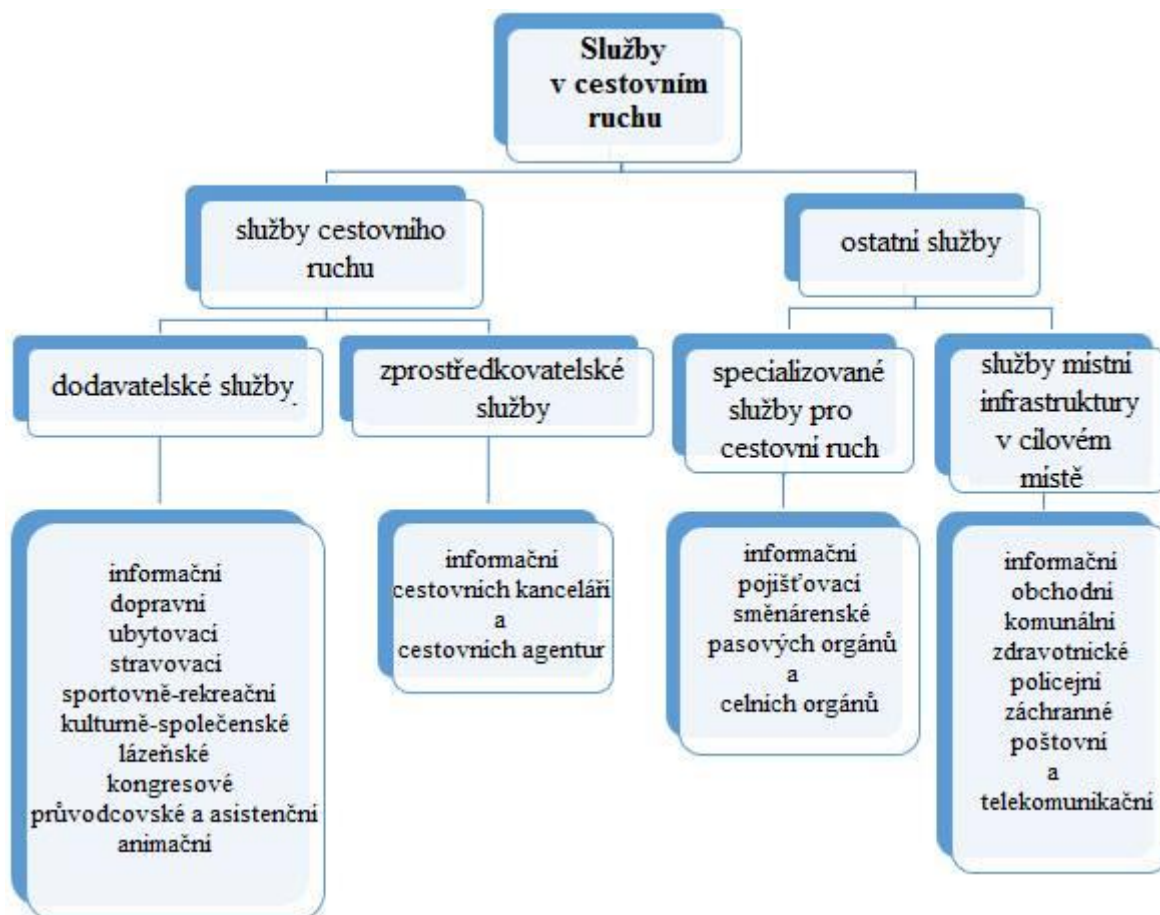
Poskytování služeb má tři fáze, a sice: připravenost na poskytování služby, proces poskytování služby a výsledek poskytnutí služby. Dle Gúčika (2001) je jejich charakteristika následující:

- a) Připravenost na poskytování služby se týká producenta služby a zahrnuje jeho vůli, schopnost a ochotu poskytovat službu. Producent k tomu, aby mohl poskytovat služby, musí mít k dispozici dostatek výrobních faktorů (práce, zboží a informace).
- b) Proces poskytování služby předpokládá začlenění vnějšího faktoru do tohoto procesu. V případě osobních služeb je do procesu zapojován zákazník, v případě materiálních zboží.
- c) Výsledek poskytnutí služby vzniká jako součinnost producenta služby a zákazníka jako jeho spotřebitele.

Služeb v cestovním ruchu je mnoho a nejsou totožné, tudíž jejich heterogenita umožňuje základní rozdělení na:

- 1) **služby cestovního ruchu** – jedná se o služby, které jednoznačně vedou k uspokojení potřeb účastníků CR a poskytují je závody, které se v odvětví cestovního ruchu angažují, jsou jimi služby dodavatelské – ubytovací, stravovací, dopravní atd., dále pak služby zprostředkovatelské – informační, cestovních kanceláří a agentur,
- 2) **ostatní služby** – zahrnují služby, které mají mnohofunkční charakter a patří sem zejména závody, které poskytují specializované služby (peněžní ústavy, pojišťovací a celní orgány) a služby místní infrastruktury (obchodní závody, pošty, policie a další) (Orieška, 2010).

Schéma 1 - Služby v cestovním ruchu

Zdroj: vlastní zpracování dle Heskové a kol., 2011, str. 106

3.4.1 Služby cestovních kanceláří a cestovních agentur

Od roku 2001 v České republice existují dva typy podniků, které zajišťují zprostředkovatelské i vlastní služby, jsou jimi cestovní kanceláře a cestovní agentury. Tyto podniky tvoří mezičlánek mezi účastníky CR a dodavateli služeb CR a liší se svým předmětem činnosti (Indrová a kol., 2009).

Cestovní kanceláře jsou provozovány jako živnosti koncesované a předmětem je například:

- oprávnění organizovat, nabízet a prodávat zájezdy,
- nabízet a prodávat jednotlivé služby CR,
- zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu a prodej zájezdů pro jinou CK,
- prodávat věci spjaté s cestovním ruchem například vstupenky, mapy, tištěné průvodce (Indrová a kol., 2009).

Cestovní agentura patří do kategorie živnosti volné a je chápána jako zprostředkovatel, jehož funkcí je:

- realizace produktu cestovního ruchu vytvořeného cestovní kanceláří (za její zprostředkovatelskou činnost dostává provizi),
- poskytování informačních služeb,
- poskytování služeb cestovního ruchu jiným podnikům, které působí v oblasti turismu (Beránek a kol., 2013).

V souvislosti s pojmy cestovní kancelář a cestovní agentura je třeba definovat i termín zájezd. Dle Zákona č. 341/2015 Sb.¹ je zájezd předem sestavená kombinace alespoň dvou služeb, které jsou prodávány nebo nabízeny k prodeji za souhrnnou cenu a poskytovány po dobu přesahující 24 hodin. Kombinací služeb může být ubytování, doprava či jiné služby.

3.5 Nové trendy v cestovním ruchu

Tak, jak se vyvíjí technologie a svět se čím dál více modernizuje, vyvíjí se i cestovní ruch. Vývojem vznikají nové, specifické trendy, které jsou pak nabízeny na trhu. Obliba cestování se stále zvyšuje a v souvislosti s tím se dá předpokládat, že cestovní ruch se bude i s postupem času dále vyvíjet, což se projeví v nových produktech, které budou na trhu nabízeny. Jak se však bude cestovní ruch nadále vyvíjet a v jaké podobě, ukáže až budoucnost. Tvorba nových trendů však není spojena jen vývojem, ale i se změnami v motivaci a potřebách účastníků CR (Kotíková, 2013).

Dle Kotíkové (2013) mezi současné trendy cestovního ruchu patří např. Dobrodružný turismus, Dobrovolnický turismus, Event turismus, Filmový turismus, Gastronomický turismus, Svatební turismus, Temný turismus, Vesmírný cestovní ruch a Zdravotní cestovní ruch².

Z důvodu velkého množství nových trendů jsou v práci podrobněji popsány pouze některé z nich.

¹ Zákon č. 341/2015 Sb. novelizující zákon č. 159/1999 Sb. o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu

² Více v kapitole 3.6 – Zdravotně orientovaný cestovní ruch

- **Filmový turismus** (Film tourism) – vznikl v závislosti na reakci na oblíbenost filmu a televize. Jsou to cesty např. na filmové festivaly, přehlídky, návštěvy filmových ateliérů atd. Hlavním motivem účastníků je dle Kotíkové (2013) návštěva míst, které jsou spjaty s filmem, seriálem či audiovizuálním dílem.
- **Gastronomický turismus** (Food travel) – jak již z názvu vyplývá je turismus, kdy turisté cestují za jídlem. „*Gastronomický/gurmánský cestovní ruch je forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni požitkem z konzumace, kultury stolování, testování a seznamování s vybranými pokrmy a nápoji*“. (Zelenka a Pásková, 2012, str. 100)
- **Svatební turismus** (Wedding tourism) – pod tímto pojmem si každý představí cesty za účelem uzavření sňatku. V zahraničí se s ním lidé mohou setkat již delší dobu, v České republice však pouze okrajově. Vyznačuje se vycestováním účastníků za účelem uzavření sňatku, zasnoubení, výročí svatby či svatební cesty (Kotíková, 2013).
- **Temný cestovní ruch** (Dark tourism) – je spojen s bolestí, smutkem, tragédiemi a pocity strachu. Lidé v tomto případě cestují do míst, které jsou spjaté se smrtí. Podle profesora J. Lennona a M. Foleyho (2000) lze motivaci účastníků cestovat právě do těchto míst definovat jako směs úcty, voyerismu a i vzrušení z toho, že se lidé dostávají tak blízko smrti.

3.6 Zdravotně orientovaný cestovní ruch

Zdravotně orientovaný cestovní ruch je zaměřen, jak již z názvu vyplývá, na zdravotní péči či zotavování. Hraje důležitou roli ve zdravotním stavu obyvatelstva a jeho popularita se rok od roku zvyšuje. Tento fakt je zapříčiněn rostoucím uvědoměním lidí v oblasti péče o jejich zdraví (Benešová a Kruisová, 2013; Indrová a kol., 2009).

Smith a Puczko (2009) vymezují kategorie zdravotně orientovaného cestovního ruchu na:

- lázeňská zařízení,
- volnočasová centra,
- nemocnice a kliniky,
- hotely a resorty,
- plavby.

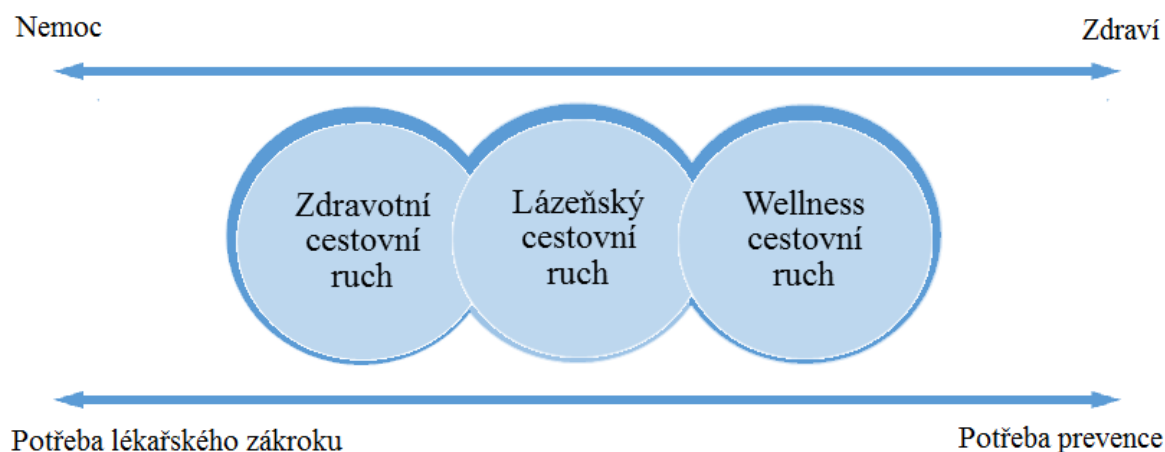
Zdravotně orientovaný cestovní ruch je považován za širší pojem, protože je složen z více typů, které se vzájemně prolínají. Patří do něj podle Benešové a Kruisové (2013) například:

- lázeňský cestovní ruch – pobyty zaměřené na zotavování, léčebné kúry, procedury a terapie³,
- wellness cestovní ruch – pobyty spojené s regenerací, relaxací⁴,
- rekreační cestovní ruch – pobyty v lázeňských místech, které jsou zprostředkované ve většině případech cestovních kancelářích,
- medicínský (léčebný) cestovní ruch – pobyty spojené s lékařskými výkony (operace, estetické úpravy).

Uvedené typy zdravotně orientovaného cestovního ruchu podle Malé (2006) vykazují rysy společné pro všechny druhy cestovního ruchu, tj.:

- dočasnost změny místa stálého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj,
- nevýdělečný charakter cesty a pobytu (aktivity jsou obvykle realizovány ve volném čase),
- vztahy mezi lidmi, které cestovní ruch vyvolává.

Schéma 2 - Zdravotně orientovaný cestovní ruch

Zdroj: vlastní zpracování dle Kotíkové 2013, str. 54

³ Více v kapitole 3.7 - Lázeňství a cestovní ruch

⁴ Více v kapitole 3.8 - Wellness

3.7 Lázeňský cestovní ruch

Lázeňství vždy souviselo, souvisí a bude nadále souviset se zdravím lidí. Přírodní léčivé zdroje, koupele, lázně a lázeňské léčení byly využívány již od pradávna a je tomu tak dodnes. Lázeňská místa vznikala u vývěru minerálních a termálních vod, ložisek rašelin, bahen a slatin. Příznivé klima vedlo ke vzniku mnoha vyhledávaných léčebných míst (www.spas.cz, 2009).

Lázeňství je „*souhrn aktivit, specifické infrastruktury a lidských zdrojů v oblasti poznání a praxe zaměřený na znalost přírodních léčivých zdrojů a realizaci technik a procedur pro léčení různých somatických, psychosomatických i psychologických problémů*“. (Zelenka a Pásková, 2012, str. 158)

Seifertová (2003) říká, že se lázeňství orientuje zejména na rekonvalescenci a léčbu následků nemocí, v poslední době pak na rehabilitaci a zdravotní prevenci obyvatelstva.

Lázeňství může být definováno i jako souhrn ekonomických činností, které slouží k uspokojování fyzických i duševních potřeb účastníků lázeňského cestovního ruchu (Benešová a Kruisová, 2013).

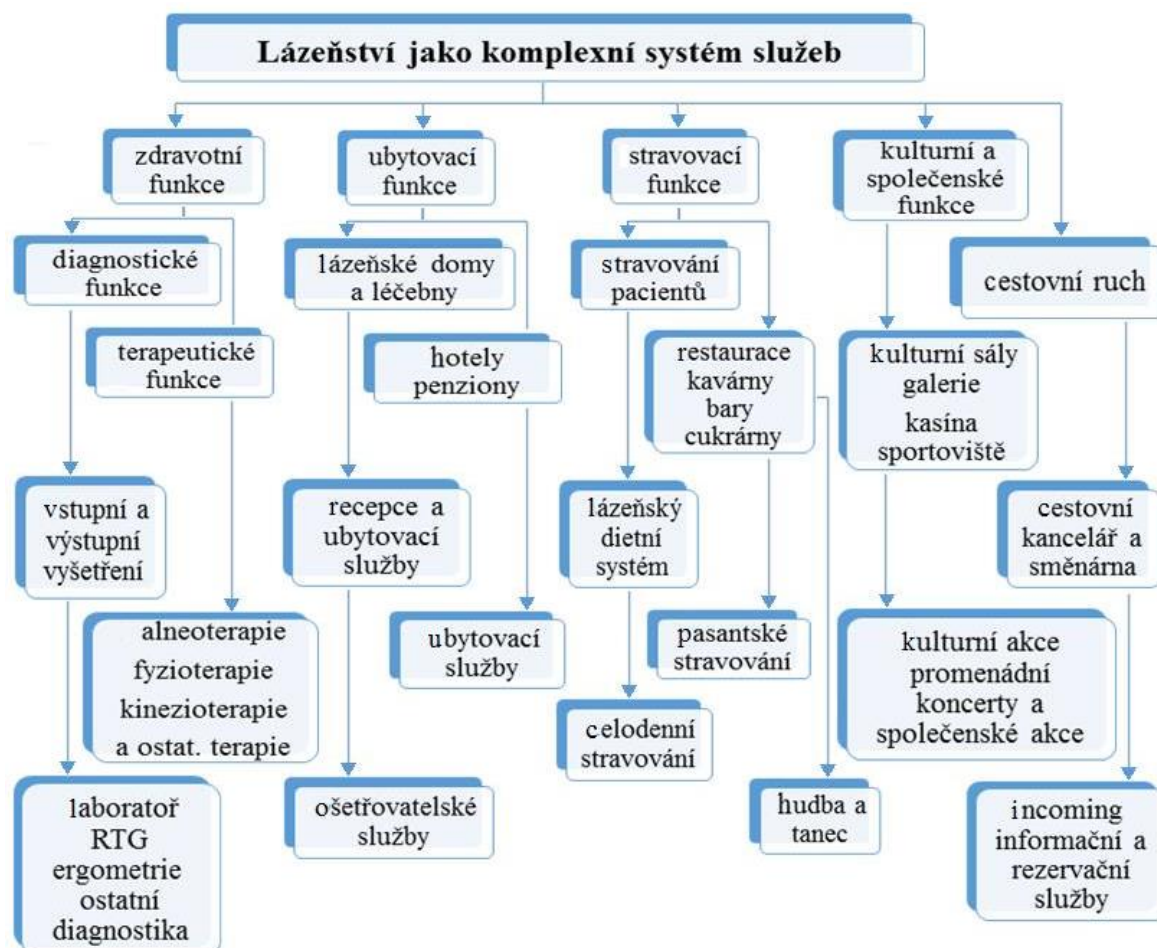
Dle Zelenky a Páskové (2012) je lázeňský CR charakteristický pobyt v lázních, ať již za účelem regenerace, poznání nebo sociálních kontaktů.

Lázeňský cestovní ruch je považován za jednu z nejstarších forem cestovního ruchu, který se nepřetržitě vyvíjel po mnoha staletí. Na jeho vývoj měly vliv na jedné straně ekonomické a politické systémy, na straně druhé společenské možnosti a zájmy turistů (Erdelia a kol., 2011).

Lázeňské služby jsou určeny jak pacientům, jejichž pobyt hradí buď plně, nebo částečně zdravotní pojišťovna, tak i samoplátcům (turistům), kteří si hradí vše sami. Lázeňské služby jsou tvořeny činnostmi, které jsou spojené s lázeňskou léčbou a pobytem. Služby jsou jednak základní a jednak doplňkové a měly by zajistit pozitivní výsledek léčby. Mezi základní služby patří zdravotní (léčebné), které zahrnují lékařské prohlídky, vyšetření a různé léčebné procedury, ubytovací, stravovací, kulturně-sociální a sportovně-rekreační služby. Důležitou součástí těchto služeb je léčebný režim, který má chránit lázeňské hosty před nepříznivými vlivy okolí. Doplňkové služby slouží k uspokojení dalších potřeb

návštěvníků lázní. Patří mezi ně například služby prádelny a čistíren, údržba, léčebná kosmetika, obchodní a dopravní služby a další (Orieška, 2010).

Schéma 3 - Struktura lázeňských služeb

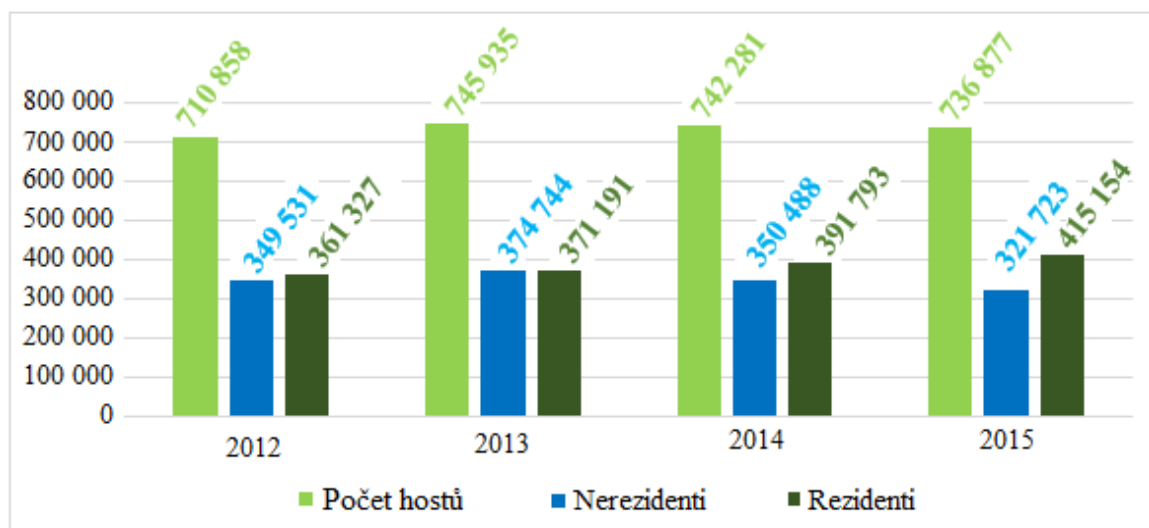

Zdroj: vlastní zpracování dle Knopa 1999, str. 25

Lázně (lázeňství) se nenachází po celém světě. Je to tradice spíše evropských států a to zejména Itálie, Francie, České republiky a Německa. Česká republika patří k zemím, které se významně podílely na rozvoji a významu lázeňství (Drobná a Morávková, 2013).

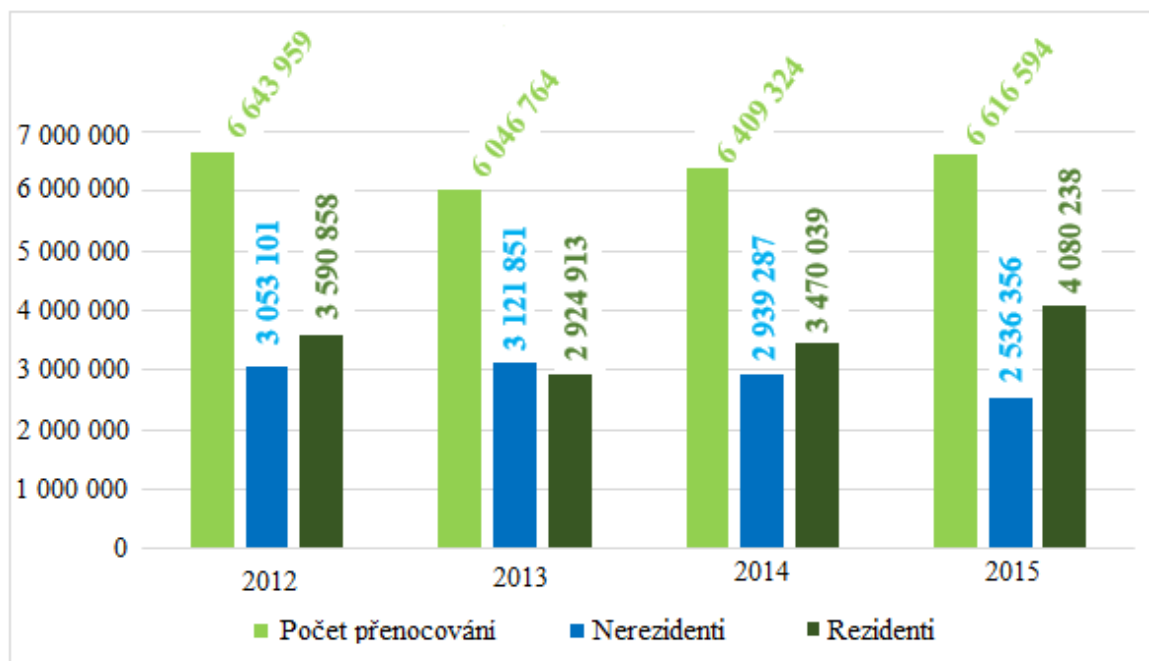
ČR je považována za lázeňskou velmoc, protože se zde nachází zhruba 40 lázeňských míst s jedinečnými minerálními prameny. Lázně se v České republice nacházejí téměř ve všech regionech a jsou proslulé kvalitní lázeňskou péčí, za kterou se sjíždí lidé z různých zemí (www.czechtourism.cz, 2015).

Graf 1 - Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR – počet hostů

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (www.czso.cz, 2016)

Graf 2 - Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR – počet přenocování

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (www.czso.cz, 2016)

3.8 Wellness

Pojem wellness se v dnešní době těší veliké oblibě. Jeho služby jsou důležitou součástí hotelů, zaměřených právě na tento fenomén, lázní či relaxačních center (Poděbradský, 2008).

Slovo wellness vychází z řeckého slova kalokagathia, což v překladu znamená harmonii krásného těla (řecky kalós) a dobrého ducha (řecky agáthos). Novodobý výraz wellness vznikl ze spojení anglických slov: wellbeing a fitness, jehož volný překlad zní jako být v pohodě nebo fit. Mnoho lidí chápe tento pojem jako zdravý životní styl. Wellness znamená pocit blahobytu, uspokojení, odreagování a zdravého ducha v těle. Jeho heslo zní dobře se cítit, dobře vypadat (Müllerová, 2008).

Podle Poděbradského (2008) je hlavním cílem zvýšení kvality života. K tomu, aby bylo možné dostat se do stavu wellness a zvýšit kvalitu života, je za potřebí podle Poděbradského (2008) a Blahušové (2005) stimulovat fyzikální, emocionální, mentální, spirituální a sociální podmínky života jedince.

V pojetí wellness existuje mnoho rozdílů, avšak existují společné body, které vynikají napříč různými definicemi. Společnými body jsou:

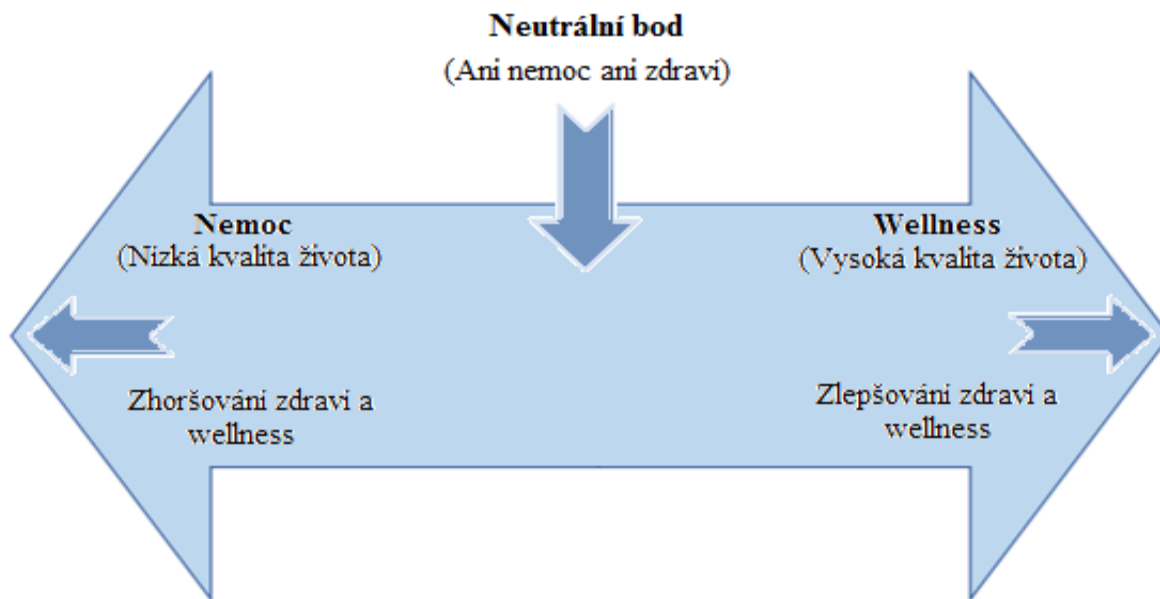
- multi – dimenzionalita
- komplexnost
- proměnlivost v čase
- individuálnost, ale také ovlivnitelnost životního prostředí (Global Spa Summit, 2010)

Wellnes je nepřetržitě úsilí k tomu, aby si člověk udržel zdraví a dosáhl co nejvyššího stupně životní pohody. Vysoké úrovně docílí člověk jen tehdy, pokud se těší dobrému zdraví, umí řešit stresové situace, je šťastný, energický, miluje a celkově žije plnohodnotným životem (Blahušová, 2005).

Existuje však mnoho jiných definic, které charakterizují wellness, protože každý autor tento pojem chápe trochu jinak. Například Česká Asociace Wellness tento koncept značí jako *„stav/pocit blahobytu, jenž je maximálně orientovaný na individuální možnosti člověka – vlastní osoby. Je to dlouhotrvající, stupňující se proces přeměny psychické, intelektuální, emoční, sociální, duchovní a okolní pohody“*.

Wellness je široká škála pohybových a jiných činností, které umožňují dotáhnout fyzické a psychické kondice, je to nový životní styl (Všeobecná Encyklopedie Diderot, 1999).

Schéma 4 - Wellness kontinuum (model)

Zdroj: vlastní zpracování dle Blahušové 2005, str. 16

3.8.1 Historie wellness a vznik tzv. selfness

V dnešní době se již snad každý člověk s pojmem wellness setkal, a tudíž ví, co si pod ním zhruba představit. Důležitá je však otázka, odkud se tento pojem vzal.

Jeho prapůvod lze hledat již ve starověkém Řecku a Římě, kdy lidem byli zřejmé blahodárné účinky vody. Lidé vodu využívali k očištění těla a to mělo za následek vznik veřejných lázní. Ve starověkém Řecku a Římě byly veřejné lázně využívány jen movitějšími občany a sportovci, kteří si mohli masáže dovolit (Benešová a Kruisová, 2013).

Ve středověku však byly myšlenky wellness a lázeňství potlačovány, takže nedocházelo k většímu rozvoji. Je však všeobecně známo, že zakázané ovoce chutná nejlépe a proto mnoho lidí zařazovalo koupele do svých běžných činností. Byly využívány termální i minerální prameny, a to za účelem odpočinku a léčby nemocí.

Vývoj wellness jako samostatné disciplíny je přisuzován 60. létům 20. století. Vše bylo odstartováno knihou od Dr. L. Dunna - High Level Wellness. Kniha z počátku nebyla moc oblíbená, ale její myšlenky se dostaly mezi řady doktorů a díky tomu, se pojem wellness dostal do podvědomí širšího okruhu lidí. Toto odvětví cestovního ruchu se začalo dále rozvíjet, čímž docházelo k větší a větší oblibě. Později vznikla v USA nezisková

organizace National Wellness Institute, která měla za úkol právě podporu odvětví wellnessu (Poděbradský, 2008).

V dnešní době si většina lidí pod slovem wellness představí masáže nebo vířivku se šampaňským a jahodami. Tento fakt podnítil podnikatele, kteří se v tomto odvětví angažují, aby z wellnessu vytvořili úspěšný prodejní „trhák“. To však vede k degradaci původního významu slova wellness (www.eselfness.cz, 2014).

Díky komercializaci wellnessu přichází jeho zastánci s druhou vlnou tzv. selfness. Jedná se o nový životní styl, který v sobě nezahrnuje pouze pocit pohody, relaxace a péči o své zdraví, ale také potřebu lepšího ovládnutí svého života a větší osobní pravomoci.

Člověk se v rámci selfness musí zaměřit zejména na:

- zdravé stravování,
- pravidelné sportování,
- nacházení rovnováhy mezi prací a volným časem,
- pečování o dobré vztahy ve svém sociálním okolí (rodina, přátelé, kolegové),
- dokázání si samostatného rozhodování ve zlomových krocích ve svém životě,
- neustálé učení se novým věcem a umět nové znalosti využívat,
- přijímání těchto změn trvale do svého života (Poděbradský, 2008).

V oblasti selfness se tedy klade důraz na aktivní přístup člověka ke svému životu. Nejedná se zde pouze o přijímání masáží či jiných věcí, díky kterým si člověk přijde odpočatě, ale především o to, aby si člověk sám dokázal zdokonalit své fyzické a duševní zdraví (www.eselfness.cz, 2014).

3.8.2 Fitness

Fitness je určitý životní styl, kdy člověk žije sportem. Lidé, kteří se fitness věnují, navštěvují pravidelně různé posilovny, dodržují zdravé stravování a zdravý životní styl. Fyzický fitness je nejdůležitější součástí wellness životního stylu. Fitness je popisovaný jako „*schopnost provádět každodenní úkoly svižně bez přílišné námahy, s dostatkem energie a s dostatečnou rezervou pro spokojené prožívání volného času a zvládnutí nepředvídaných událostí*“.

(Blahušová, 2009, str. 15)

Anglický název fitness vyjadřuje vysoký stupeň fyzické zdatnosti, což bylo původním cílem, pro který byl charakteristický vytrvalostní pohyb se střední zátěží. Nyní však díky zviditelnění odvětví fitness se z této aktivity stalo něco jako vrcholový sport, který spíše vede ke zdravotním problémům a ne k tomu, že se lidé díky němu cítí dobře. Dnes se pod tímto slovem skrývá především jogging⁵, walking⁶, náročný aerobic, spinning⁷, běhání na různých přístrojích a pravidelné cvičení ve fitness centrech (Müllerová, 2008).

Fitness je vedlejší produkt činnosti a člověk nemůže být fit, pokud nebude aktivní. Fitness lze členit na dvě kategorie:

- 1) Zdravotně orientovaný fitness, který má čtyři složky, a to kardiorespirační vytrvalost, svalovou sílu a vytrvalost, flexibilitu a složení těla. Tyto složky mají přímý příznivý účinek na zdraví.
- 2) Dovednostně orientovaný fitness, jehož složky mají vliv na výkonnost, ale nemají přímý účinek na zdraví. Patří sem hbitost, rovnováha, koordinace, rychlost a reakční doba (Blahušová, 2005).

3.8.3 Poskytovatelé wellness služeb

Zařízení, která poskytují wellness služby, je celá řada. Patří sem zejména lázně, wellness hotely, bazénové komplexy, wellness centra či jiná centra. Proto, aby mohlo být zařízení kvalifikováno jako wellness, mělo by splňovat jisté podmínky jako kvalifikace a odbornost pracovníků, dodržování legislativních, bezpečnostních a především hygienických předpisů. Wellness zařízení poskytují svým zákazníkům různé služby a produkty, které jsou podřízené určitému provoznímu řádu (Poděbradský, 2008).

Trend wellnessu roste a stejně tak jeho zákazníci, kteří od těchto zařízení očekávají kvalitní služby zahrnující splnění všech přání, potřeb a hodnot. Poskytovatelé wellness služeb mohou dosáhnout vyšších příjmů pokud:

- dokáží uspokojit všechny potřeby zákazníků,
- nabízí osvědčené a kvalitní služby wellness,

⁵ Jogging – intenzivní běhání

⁶ Walking – rychlá sportovní chůze

⁷ Spinning – jízda na stacionárním kole

- v čele jejich pozornosti je zákazník,
- pomohou vyjasnit stávající nejasnosti o wellnessu na trhu,
- rozvíjí koncept wellness založený na salutogenezi⁸ (Ritter, 2005).

- **Lázně**

Lázněmi se mohou nazvat místa, která se nacházejí v přírodních lázeňských oblastech a jsou kvalifikované jako lázně dle Zákona č. 164/2001 Sb.⁹ Ten říká, že „*lázeňským místem se rozumí území nebo část území obce nebo více obcí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně, stanovené za lázeňské místo podle tohoto zákona*“. Dále vymezuje pojem přírodní léčebné lázně, pod kterým se rozumí „*soubor zdravotnických a jiných souvisejících zařízení sloužících k poskytování lázeňské péče stanovený za přírodní léčebné lázně podle tohoto zákona*“.

Hlavní funkcí lázní je poskytovat léčebnou kúru pomocí přírodních faktorů a zdravotní péče v příjemném prostředí. Lázeňská místa se mohou do značné míry lišit, a sice v tom, že služby mohou být poskytovány v jednoduchých lázeňských hotelech nebo ve velkých lázeňských komplexech s různými lázeňskými profily (Erdelia a kol., 2011).

Lázně patří mezi zařízení, která byly zasaženy trendem wellness. Dříve lázně sloužily především pro lidi, kteří si přijížděli léčit různá onemocnění, nyní lázně otevřely dveře i těm, kteří jsou zdraví, čímž dochází ke zvyšování příjmů těchto zařízení.

V dnešní době tedy existuje dvojitý typ lázeňských pobytů, a sice pobyty čistě lázeňské pro osoby, které to mají předepsané od lékaře a pobyty wellness, kdy lidé cestují do lázní za účelem regenerace a relaxace (Poděbradský, 2008).

- **Wellness hotely**

Wellness hotely jsou určeny pro přechodné pobyty hostů, které jsou spojeny s odbornou péčí a rehabilitací. Tyto hotely jsou vybaveny sportovními a rekreačními zařízeními, která jsou dostupné hostům. Měly by nabízet i stravu, která je v souladu s wellness konceptem.

⁸ Salutogeneze – nauka o původu a zrodu zdraví, o jeho posilování a podpoře

⁹ Zákon č. 164/2001 Sb. o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)

K tomu, aby mohl hotel poskytovat služby wellness, nemusí na rozdíl od lázní, disponovat přírodním léčivým zdrojem (Orieška, 2010).

Do Evropy se trend wellness hotelů dostal na začátku 80. let 20. století. Hoteliéři záhy pochopili, že wellness je boomem budoucnosti a začali zařazovat wellness služby do své nabídky, čímž se stávají pro potenciální hosty mnohem atraktivnější. Zvyšování návštěvnosti těchto hotelů vede samozřejmě ke zvýšení jejich tržeb.

Ve wellness hotelech hosté mohou najít masážní vany, bazény, whirlpools, sauny, parní lázně, nejrůznější masáže, zábaly, lymfodrenáže, různé pohybové, lázeňské a relaxační aktivity anebo třeba kosmetická ošetření (Müllerová, 2008).

- **Bazénové komplexy**

Bazény jsou oblíbenými komplexy, které jsou vyhledávány jak lidmi, kteří si tam chodí jen tak zaplavat, tak i pro lidi, kteří žijí wellness stylem. Voda má velice dobré účinky na zdraví lidí. Pomocí vody lze zlepšovat fyzickou kondici, uvolňovat svaly a relaxovat.

V České republice jsou díky počasí bazény oblíbené nejvíce v létě, a proto je velmi důležité disponovat i bazény krytými, aby byla zákazníkům umožněna relaxace po celý rok (Poděbradský, 2008).

- **Wellness (sportovní) centra**

Tato centra spojují wellness a fitness. Nabízí nejen pohybové, ale i relaxační aktivity. V centrech je povětšinou k dispozici posilovna s různými přístroji, spinningový sál, tělocvična, wellness centrum s bazénem, vířivka, masáže, sauna a tak dále. V nabídce lze nalézt i tréninky v kardiozóně, pomoc při redukci váhy, antistresovou výuku a mnoho jiných doplňkových služeb (Müllerová, 2008).

- **Ostatní centra**

Mezi ostatní centra patří například kosmetické salóny. Kosmetické salóny jsou taktéž založeny na principu wellness. Tyto salóny nabízejí služby, které pečují o obličej a tělo např. peeling, masáže, tělové a pleťové masky. Všechny procedury vedou k uvolnění a lidé se po nich cítí lépe (Poděbradský, 2008).

3.8.4 Typologie wellness procedur

Škála procedur, které toto odvětví nabízí, je velice pestrá a rozsáhlá. V České republice jich je možno nalézt nespočet. Jak již bylo uvedeno výše, jsou poskytovány ať už samostatnými centry, tak i lázeňskými zařízeními. Náplň procedur závisí na délce pobytu či finančních možnostech hostů, kteří si procedury mohou vybírat sami anebo je mohou čerpat v rámci pevně stanovených wellness balíčků (Benešová a Kruisová, 2013).

Wellness procedury bývají rozdělovány podle čtyř živlů a těmi jsou voda, země, vzduch a oheň. Do vodního živlu spadají různé koupele, podvodní masáže, vodní stříky a mnoho dalších. Do živlu země patří například peloterapie, peloidní koupele, fototerapie, rostlinné zábaly a jiné. Živel vzduch je spojován s oxygenoterapií, inhalací, akupunkturou a k ohňovým procedurám se zařazují například masáže horkými kameny, moxování, baňkování (Müllerová, 2008).

Téměř denně v oblasti wellness vznikají nové procedury, o kterých lidé doposud neměli možnost ani slyšet. Vzhledem k velkému množství procedur jsou v práci popsány pouze některé z nich.

- **Akupunktura**

Akupunktura spočívá v cíleném ovlivňování organismu stimulací přesně ohraničených míst na povrchu těla, tzv. aktivních bodů. Provádí se na základě zavedení speciálních jehel na určitou dobu nebo aplikací jiných podnětů. Nejčastěji se používá terapie za aplikace tepla, tlaku a masážních hmatů, elektrického proudu, světla a laserového světla, použití magnetů, baněk a podobně.

K akupunktuře se využívají části těla jako uši, ruce, nohy. Podstatou je působení na dílčí regulační systémy organismu, přičemž nejčastěji je ovlivněn nervový a imunitní systém. Cílem akupunkturální léčby je obnovení rovnováhy organismu (Poděbradský, 2008).

- **Baňky a baňkování**

Baňky neboli skleněné nádoby jsou naplněny horkým vzduchem a poté za pomoci podtlaku přisány k tělu, kde vytvoří krevní podlitiny. Tato procedura má za následek prokrvení

a uvolnění těla, má vliv na vnitřní orgány a dochází u ní k probuzení lymfatického systému, čímž se odplaví z těla škodliviny.

Baňky zmírňují celulitidu, bolesti zad a kloubů, žlučnickové potíže, fungují na stres a napětí, mají redukční účinek a tak dále (Müllerová, 2008).

- **Elektroterapie**

Je to jedna z metod fyzikální terapie, která využívá léčivých účinků elektrického proudu. Díky ní je možná léčba pohybového aparátu, prokrvení, zánětlivých a kožních onemocnění. Patří sem např. TENS, galvanizace, diadynamik, interference a tak dále (Poděbradský, 2008).

- **Kryoterapie**

Využívání chladu při léčbě nejrůznějších bolestí a zánětů znali již předci. Chlad má při léčbě blahodárné účinky, což potvrdily i různé studie. Tato procedura je doplňková a předchází jí vstupní lékařská kontrola.

Terapie probíhají v tzv. kryokomorách. V první fázi je člověk umístěn do předkomory, kde je teplota v rozmezí od -10 °C do -60 °C. Největší pokles teploty nastává ve třetí komoře, kde teplota dosahuje neuvěřitelných -110 °C. V této komoře člověk setrvá zhruba tři minuty (Müllerová, 2008).

- **Masáže**

Dle Všeobecné Encyklopedie Diderot (1999) je masáž léčebná a regenerační metoda, při které terapeut působí zejména na kůži, podkoží a svaly.

Masáž patří mezi nejpoužívanější procedury a mezi lidmi je jednou z nejoblíbenějších. Má blahodárné účinky, které jsou známé již tisíce let.

Masírovat se může celé tělo anebo jen jeho jednotlivé části. Masér obvykle používá jako nástroj své ruce či předloktí anebo také chodidla. Její účinky jsou léčebné, uvolňující, relaxační a preventivní. Léčí různé obtíže, zmírňuje bolesti, zlepšuje krevní oběh, odstraňuje stres a napětí (Müllerová, 2008).

- **Oxygenoterapie**

V širším slova smyslu zahrnuje procedury sloužící k regeneraci a ty, které používají k léčení kyslík. Oxygenoterapie, je procedura, kdy přístroj dodává organismu kyslík, který lidé vdechují pomocí masky či trubičky. Dochází tím k lepšímu okysličení orgánů, pomáhá zlepšovat funkce, pozornost, paměť či odstraňuje stres a únavu. Vše probíhá v příjemných relaxačních místnostech (Cathala, 2007).

- **Sauny a saunování**

Saunování má dlouhou tradici hlavně v severských zemích. Jsou vhodné, když si člověk potřebuje odpočinout, zvýšit odolnost organismu, pro astmatiky a také pomáhají lidem trpícím nadváhou zmenšovat otoky (Benešová a Kruisová, 2013).

Sauny jsou místnosti s vysokou teplotou. Teplota se tam běžně pohybuje kolem 80 - 100 °C a vlhkost je v rozmezí 10 - 15 %, čímž dochází k uvolňování potu a ke zrychlení látkové výměny.

Sauny se v průběhu času vyvíjí a jsou doplňovány i dalšími elementy, které zpříjemňují pobyt a zlepšují terapeutické účinky. Existuje několik druhů saun např. finské, parní, infrasauny, aromasauny, římské sauny či bio sauny a tak dále (Cathala, 2007).

- **Voda**

Voda na lidské tělo působí mechanicky, chemicky, fyzikálně, ale i smyslově. Existuje široké spektrum toho, jak může být voda při různých wellness procedurách využita. Patří sem například:

- 1) Vodní koupele masážní – jejich účinek je masážní, tepelný a dotykový. Pod tento typ procedury se řadí nejenom různé perličkové koupele, ale i programy se stovky trysek a funkcí.
- 2) Podvodní masáže – tento typ je prováděn manuálně a má terapeutický a relaxační účel.
- 3) Vodní koupele přísadové – přísady mohou být aromatické, bylinné, jódové, solné.

- 4) Vodní stříky – zahrnují jak skotské stříky, kde se střídá teplá a studená voda, tak i jemné teplé stříkové masáže. Vše je prováděno pomocí stříkácí hadice.
- 5) Krenoterapie – procedura, která využívá minerální vody od zdroje.
- 6) Watsu – použití je náročné, protože vyžaduje vodu téměř tělové teploty tak, aby došlo k úplnému uvolnění (Cathala, 2007).

- **Zábaly**

Účinky zábalů jsou stejně jako u vody či masáží známé již velmi dlouho. Působí pozitivně na pokožku těla, která je pak zdravější. Existuje spousta druhů zábalů, které mají ve svých nabídkách lázně i wellness centra. Podstatou je absorpce různých přírodních zdrojů, bylin, parafínu, mořských řas, chmele pokožkou.

Zábaly slouží i k zlepšení metabolismu, detoxikaci, na celulitidu, regeneraci pokožky, únavu, nespavost, bolest kloubů a kožní problémy. Mohou být použity na celé tělo nebo pouze na některé části (Benešová a Kruisová, 2013).

Mezi wellness procedury však nepatří pouze ty, při kterých lidé relaxují, ale i ty, při kterých musí vydat určitý fyzický výkon. Do wellnessu se podle autorky Cathaly (2007) zařazují i různé druhy sportů, jako fitness, aerobik, pilates, strečink, spinning, fitbox, jóga a další.

3.9 Cestovní ruch v České republice

V České republice se cestovní ruch začal rozvíjet v 19. století a to v souvislosti s tím, že lidé začali podnikat výlety do přírody, hor a započaly výstavby horských chat, které poskytovaly skromnější ubytování a stravování. V té době začaly vznikat i různá turistická sdružení a spolky. K rozvoji turismu v České republice přispěly velkou mírou výstavby a rozšiřování dopravních cest, růst mezd a volného času (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

Česká republika má dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Zásahu na tom má zejména výhodná geografická poloha, krásná příroda, nespočet historických památek či existence léčivých zdrojů důležitých pro lázeňství (Drobná a Morávková, 2013).

Počet turistů, kteří do České republiky přijíždí, neustále roste. Důsledkem tohoto faktu je růst příjmů České republiky z příjezdového CR. Nejvíce do České republiky přijíždí turisté z Itálie, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska či Velké Británie.

Ze zemí, které jsou od ČR více vzdálené, přijíždí nejvíce lidí z Číny, Jižní Koreji a Spojených států amerických (www.czechtourism.cz, 2015).

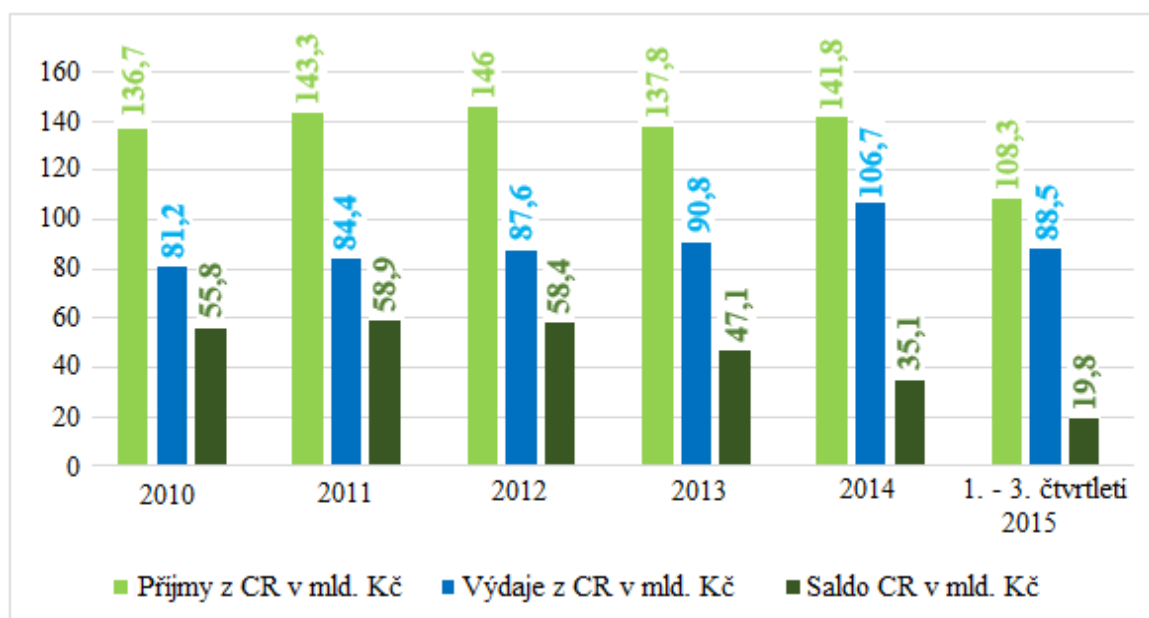
Výjezdový cestovní ruch také narůstá. Mezi nejoblíbenější destinace českých turistů v roce 2014 patřilo Chorvatsko, Itálie, Slovensko, Rakousko, Řecko, Turecko a Španělsko (www.mmr.cz, 2015).

Podle Holečka, Mariota a Strídy (2005) mnoho českých občanů však také cestuje po krásách České republiky a nemá potřebu jezdit za hranice. Již dlouhou dobu mají Češi v oblíbě i chataření a chalupaření.

Cestovní ruch v České republice má i významné ekonomické přínosy. Jedním z podstatných přínosů jsou příjmy z CR, protože v České republice tyto příjmy převyšují výdaje a tím dochází k pozitivnímu působení na vývoj salda platební bilance. Dalším z přínosů je i tvorba pracovních míst (Drobná a Morávková, 2013).

Podle Českého statistického úřadu pracovalo v roce 2014 v oblasti cestovního ruchu přes 225 000 osob, z toho asi 119 000 žen a téměř 106 000 mužů. Podíl cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti České republiky byl zhruba 4,5 % (www.czso.cz, 2016).

Graf 3 - Příjmy, výdaje a saldo CR

Zdroj: vlastní zpracování dle MMR, (www.mmr.cz, 2016)

4 Vlastní práce

V této části je blíže přiblížen region Východní Čechy, vyjmenována a charakterizována některá wellness zařízení, která se zde nachází a také vytvořeny vlastní návrhy pobytových balíčků.

4.1 Východní Čechy

Turistický region Východních Čech ohraničuje Podkrkonoší, podhůří Orlických hor a severní svahy Českomoravské vrchoviny. V této části České republiky lze najít mnoho pozoruhodných míst, kde velice dobře fungují služby cestovního ruchu (Holeček, Mariot a Střída, 2005).

Východní Čechy se stávají v posledních letech více a více zajímavým a atraktivnějším místem pro návštěvníky jak z České republiky, tak i pro návštěvníky ze zahraničí. Jsou atraktivní zejména svou krásnou přírodou a zdravým životním prostředím, který má nížinný, podhorský i horský charakter, ale i bohatou historií (www.vychodni.cechy.cz, 2005).

Na území celého regionu se rozvíjí především agroturistika zaměřená hlavně na chov koní, ale na své si zde přijdou i milovníci pěší turistiky, cykloturistiky, horské turistiky a díky lázním a wellness hotelům, které se zde nacházejí, i wellness turistiky. Východní Čechy jsou bohaté i na architektonické památky, návštěvníci zde mohou navštívit zříceniny, hrady, mnoho zámků a nespočet klášterů, kostelů a kapliček.

Největším městem v regionu je bezpochyby Hradec Králové, který je významným kulturním i hospodářským střediskem, jeho historické centrum je prohlášeno památkovou rezervací. Dalšími velkými městy jsou Pardubice, které jsou proslulé perníkem a Velkou Pardubickou, Litomyšl, která je bohatá na historii, a ve které se nachází zámek, jehož areál je zapsán v seznamu kulturního dědictví UNESCO. Ve Východních Čechách je však k vidění mnohem více měst, které stojí za zmínku např. Broumov, Dvůr Králové nad Labem, Rychnov nad Kněžnou, Josefov, Svitavy, Ústí nad Orlicí či Náchod.

Ve východních Čechách se nachází i několik lázeňských komplexů nabízející lázeňské a wellness služby. Jedná se například o lázně Bělohrad, Bohdaneč a Velichovky. Uvedené komplexy se rozkládají v malebných krajinných oblastech a kromě specifické lázeňské a relaxační atmosféry nabízí i kvalitní služby zmíněného odvětví. Ve všech třech lázeňských zařízeních se specializují především na léčbu onemocnění pohybového ústrojí. Mimo lázeňské služby wellness v tomto kraji nabízí i hotely a wellness centra (www.vychodni-cechy.info, 2016).

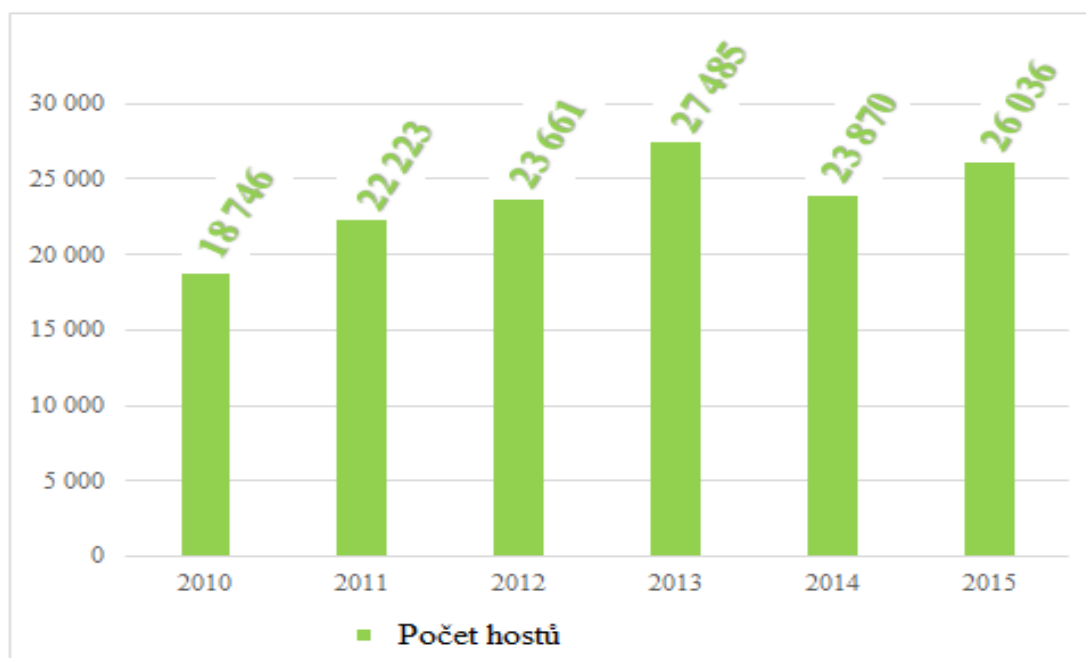
4.2 Wellness zařízení ve Východních Čechách

Ve východních Čechách se nachází velké množství zařízení nabízející lázeňské a wellness služby. Z tohoto důvodu jsou v práci uvedeny pouze některá z nich.

4.2.1 Lázeňské komplexy

V regionu se nachází několik lázní. Rozebrány však budou pouze ty, které nabízí jak lázeňské, tak i wellness služby. Jedná se o Lázně Velichovky, Bohdaneč a Bělohrad.

Graf 4 - Návštěvnost lázeňských zařízení v Královéhradeckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (www.cszo.cz, 2016)

V grafu jsou uvedeny statistiky návštěvnosti lázeňských zařízení v Královéhradeckém kraji od roku 2010 do roku 2015. Statistiky zbylých lázeňských zařízení, která se nachází

v regionu Východní Čechy, ale ne přímo v Královéhradeckém kraji, nejsou podle informací ČSÚ dostupné, protože se jedná o primární důvěrné údaje.

Lázně Velichovky

Lázně Velichovky leží v příjemném a poklidném prostředí Podkrkonoší a mají svou tradici již od roku 1897. V roce 2013 byly lázně uzavřeny, protože se nacházely v insolvenční, po dvouleté pauze však znovu obnovily provoz a snaží se o napravení reputace. Za celou dobu působnosti Velichovek se do jejich péče svěřili a dále svěřují celé generace lidí s vírou brzkého uzdravení (www.velichovky.cz, 2015).

Lázně jsou zaměřeny na léčbu nervového a pohybového ústrojí a jsou často vyhledávány ženami, které si prošly rakovinou prsu či lidmi, kteří trpí nadváhou. Wellness pobyty, které nabízí, jsou orientovány na relaxaci, beauty programy a různé procedury. V lázních je k dispozici pulzní magnetické pole a laser k ošetření jizev (Müllerová, 2008).

Velichovky jsou proslavené z důvodu ojedinělého léčivého zdroje, kterým je velmi hustá křídlová slatinná zemina. Tato zemina je napájena prameny s obsahem uhličitanu vápenatého a železa a prostřednictvím toho jsou tvořeny zábaly a koupele, které mají protizánětlivé, proti bolestivé a regenerační účinky.

V lázních nedávno otevřely nové wellness medical centrum, které nabízí mnoho relaxačních služeb, jako jsou různé druhy masáží (masáž lávovými kameny, aroma masáž, klasická masáž atd.), perličkové a xylopové koupele, slatinné a parafinové zábaly, oxygenoterapii, různé druhy elektroléčby, infrasaunu a mnoho dalších.

Vzhledem k otevření wellness centra nabízí Velichovky mimo čistě lázeňských pobytů právě i wellness pobyty. Zájemci si mohou vybrat hned z několika typů pobytů, které jsou realizovány na dva, čtyři či pět dní (www.velichovky.cz, 2015).

Lázně Bohdaneč

Léčebné lázně Bohdaneč a.s. leží v krásném prostředí polabské nížiny a jsou vzdálené 8 km od Pardubic. Lázeňské domy jsou obklopeny spoustou zeleně, krytými kolonádami a hezkou přírodou, čímž přispívají k tomu, že se zde wellness účastníci či pacienti cítí velice dobře.

Lázně mají své přírodní léčivé zdroje, jimiž jsou rozsáhlá ložiska slatiny a přírodní minerální voda. Původní artézský vrt byl hluboký 347,5 metrů a nazýval se Panenka. Přitékala do něj mineralizovaná voda, která měla 21 °C. Ve 20. století však došlo k vyhloubení vrtu a ke změně názvu na Nová Panenka. Vrt má nyní 388 metrů a díky němu dochází k pokryvu spotřeby lázní (www.llb.cz, 2015).

Lázně prostřednictvím různých procedur léčí revmatologická onemocnění, artrózy, Bechtěrevovu chorobu a potíže pohybového aparátu (Müllerová, 2008).

Lázně Bohdaneč mimo klasické lázeňské péče nabízí i různé druhy wellness procedur mezi které patří masáže, zábaly, vířivky, plavání ve zdejším bazénu, sauna, whirlpools, solná jeskyně a různé druhy outdoorových aktivit. O návštěvníky se zde starají terapeuti, kteří jsou na profesionální úrovni a zaručují kvalitní péči (www.llb.cz, 2015).

Lázně Bělohrad

Lázně Bělohrad se nachází v Podkrkonoší v okrese Jičín. Pro lázně je charakteristické, že se snaží o to, aby se u nich všichni návštěvníci cítili jako doma. Přístupují individuálně ke každému pacientovi. Jako první lázně v České republice získaly certifikát o zavedení systému řízení kvality dle mezinárodních standardů (www.belohrad.cz, 2009).

Tyto lázně se také zaměřují na léčbu pohybového aparátu, revmatických onemocnění, Bechtěrevovy choroby a nemoci kloubů. V Bělohradu mají vlastní léčebný sirnoželezitý zdroj slatiny (www.lazne-belohrad, 2015).

V lázních Bělohrad si také přijdou na své milovníci wellnessu a odpočinku. V jednom z lázeňských hotelů poskytují jak lázeňskou péči, tak i wellness. Mimo klasických relaxačních procedur jako jsou masáže, různé druhy koupelí a zábalů, poskytují i kosmetická ošetření obličeje, různé peelingy nebo péči o nohy a ruce (www.belohrad.cz, 2009).

4.2.2 Jiné objekty nabízející služby wellness

Hotel Jezerka

Jedná se o kongresový hotel, který má tři hvězdičky. Nachází se v chráněné krajinné oblasti Železné hory u Sečské přehrady. V hotelu je k naleznutí 97 pokojů a apartmánů, přičemž v některých apartmánech je k dispozici i osobní vířivka.

Tento hotel má k dispozici jedno z nejmodernějších Wellness & SPA center v České republice. Hosté zde najdou sedm saun, tři relaxační a ochlazovací bazény a tři vířivky. Pro náročné hosty je v hotelu zřízen mini wellness s vířivkou a saunou, kde mají absolutní soukromí. Kromě zmíněných možností jsou zde k dispozici i různé druhy masáží, kosmetické služby, solná lázeň, tepidarium, parní lázeň a mnoho dalších. Hotel má k dispozici i fitness, golfový trenažer, bowling, squash, tenis a jiné (www.jezerka.cz, 2014).

Wellness hotel Panorama

Hotel je v Rychnově nad Kněžnou, což je menší městečko, které je vzdáleno 50 kilometrů od Hradce Králové. Jedná se o čtyřhvězdičkový hotel, který nabízí téměř luxusní ubytování a kvalitní služby.

Wellness hotel je vhodný pro relaxaci a odpočinek, firemní akce, rauty, oslavy a svatby. O víkendech si lidé mohou vybrat ze široké nabídky romantických a wellness pobytů. Pěší a cyklostezky začínají hned u hotelu, což je pro aktivní turisty velmi výhodné.

V zařízení se nachází wellness centrum s bazénem a vířivkou, přičemž vířivka může být pronajata individuálně nebo skupinově. Přijdou si zde na své i ti, co mají rádi saunování, protože sauna nechybí ani v tomto hotelu. V hotelu je i široká nabídka masáží např. klasická, detoxikační, čokoládová, Lomi-Lomi a tak dále (www.hotelpanorama.eu, 2011).

Wellness hotel Studánka

Hotel se nachází v malebné krajině pod Orlickými horami. Oblast, kde se zařízení nachází, je již dlouhou dobu lázeňskou a rekreační oblastí díky léčivým pramenům vod v okolí.

Hotel je nově zrekonstruovaný a na hosty čeká krásná příroda, relaxační technologie a různé wellness metody.

V hotelu lze nalézt bazén, vířivku, sauny či solární louku. V nabídce nechybí ani množství koupelí, masáží nebo kosmetických služeb. Hotel disponuje i menším fitness centrem (www.hotelstudanka.cz, 2015).

Wellness Penzion Pod Rozhlednou

Penzion se vyskytuje v obci Vrbice v podhůří Orlických hor a nabízí ubytování v moderně vybavených pokojích či apartmánech. Penzion disponuje finskou saunou, parní saunou, infrasaunou, whirlpoolem a vyhřívaným krytým bazénem se slanou vodou. V nabídce penzionu nechybí ani množství různých druhů masáží například masáže klasické, čokoládové, medové, galvanické, indické a tak dále, které zajišťuje externí profesionální masér. Součástí nabídky jsou i hydromasážní bylinné koupele nebo wellness odpočívárna s relaxačními lehátky (www.penzion-pod-rozhlednou.cz, 2010).

H – centrum – sportovní a wellness centrum Pardubice

H – centrum je sportovní a wellness centrum nabízející kvalitní služby, osobní přístup, špičkové vybavení a přátelskou atmosféru, které bylo vybudováno v Pardubicích. Cílem centra je zvýšení kondice, kvality životní úrovně a nalezení tělesné a duševní harmonie.

V nabídce je možno nalézt široké spektrum masáží (Ajurvédská, Breussova, Shiatsu, masáž lávovými kameny, medová a mnoho jiných), saun (finská, parní a infrasauna) a hydromasážních van. V centru je i tělocvična vhodná pro badminton, stolní tenis, tři kurty na tenis, horolezecká stěna či bowlingová dráha (www.hcentrum.net, 2015).

Saunový ráj Holic

Saunový ráj se nachází v Holicích ve východních Čechách. Jedná se o nevšední Wellness & SPA centrum. Disponují širokou nabídkou saun (finská, bio, parní či mentolová), relaxační vířivkou, ochlazovacím bazénkem, ledovou kašnou a venkovní ochlazovnou. V saunovém ráji nechybí nabídka různých druhů masáží nebo bylinková inhalace (www.saunovyraj.cz, 2011).

4.3 Návrhy vlastních pobytových balíčků

Cestovní kancelář organizuje tři různé typy wellness pobytů. U všech je na výběr forma dopravy, tou může být buď vlastní doprava anebo doprava minibusem typu Mercedes Benz Sprinter s kapacitou 20 + 1, kterou zajišťuje CK prostřednictvím dodavatele. Pro všechny tři typy byl vybrán dopravce, jehož sazba činí 18 Kč za 1 km a cena za hodinové čekání činí 270 Kč. Uvedené ceny jsou bez 21% DPH a poplatku za mýto, je však nutné, aby ke stanoveným sazbám byly připočteny. Sazba poplatku za mýto pro minibus Mercedes Benz Sprinter, který patří do emisní třídy III, činí 2, 82 Kč (www.mytocz.eu, 2016). Řidič není přítomen po celou dobu pobytu, minibus se po vysazení hotelových hostů vrací zpět do svozového místa v Praze a po ukončení pobytu hosty opět vyzvedne. Dopravce si po dohodě za odstavení a přistavení prázdného minibusu účtuje částku, která je shodná se sazbou za dobu čekání, tedy 270 Kč/hodina. Se stravným na řidiče není třeba dle Vyhlášky č. 385/2015 Sb.¹⁰ uvažovat, protože pracovní cesta není delší než 5 hodin. Podrobnější kalkulace jsou vždy rozepsány pod konkrétním vlastním návrhem pobytového balíčku.

U všech třech pobytových balíčků není potřeba přítomnosti průvodce či delegáta CK, avšak při zahájení každého pobytu je pracovník CK vždy přítomen na srazu účastníků, kde jim jsou sděleny veškeré informace pro lepší orientaci.

Marži si cestovní kanceláře určují samy a většinou se podle Drobné a Morávkové (2013) pohybuje v rozmezí od 15 do 30 %. Pro všechny typy pobytových balíčků si CK zvolila 19% marži a je nutné brát v potaz i riziko neobsazenosti, které vyjadřuje počet míst, jež budou s velkou pravděpodobností obsazeny. V případě níže uvedených návrhů pobytových balíčků je riziko neobsazenosti stanoveno na 20 %.

Cestovní kancelář je dle Zákona č. 341/2015 Sb. povinna si sjednat smluvní pojištění, jehož účelem je chránit klienty v případě, kdy CK vlivem úpadku, nemůže plnit své závazky plynoucí ze smlouvy. Je nutné, aby toto pojištění činilo minimálně 30 % z plánované roční tržby z prodeje zájezdů. Zákon také vyžaduje složit navíc tzv. jistinu, která by případně

¹⁰ Vyhláška č. 385/2015 Sb. o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

pokryla náklady spojené s úpadkem CK. Jistina musí být ve výši minimálně 2 % z plánované roční tržby. Toto pojištění je zahrnuto v 19% přírážce cestovní kanceláře.

Konečná cena za wellness pobytový balíček je výsledkem součtu všech vstupů, které byly v návrzích užity včetně DPH.

Konečná cena na osobu = nepřímé náklady + přímé náklady + marže CK vč. DPH
--

4.3.1 Wellness pobyt – „Dámská jízda“

Wellness pobyt je třídní (tři dny a dvě noci) a jak již z názvu vyplývá, je určen ženám, které si potřebují odpočinout od jejich každodenních starostí nebo si jen udělat hezký víkend s kamarádkou.

Cena pobytového balíčku zahrnuje 2x ubytování v hotelu Jezerka, 2x stravování, dopravu tam a zpět pohodlným minibusem (v případě vlastní dopravy je cena pobytu o dopravu snižena), AQUA centrum, fitness, masáž čokoládové pohlazení, pedikúru, 19% marži cestovní kanceláře (vč. pojištění CK proti úpadku). Hotel však nabízí mnoho dalších procedur i volnočasových aktivit, které mohou, ale nemusí být využity.

Cena wellness pobytu nezahrnuje pojištění osoby na den.

Tabulka 1 – Harmonogram wellness balíčku „Dámská jízda“

Den	Čas	Místo	Program	Km	Čekací doba
1.	12:00 - 12:30	Praha – Černý Most	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	12:30 - 14:30		cesta minibusem do hotelu		
	14:30 - 14:45	Seč	příjezd, check-in	122	15 minut
	14:45 - 17:15	hotel	využití wellness procedur		
	17:45 - 19:45	hotel	večeře		
	19:45 -		vlastní program		

2.	7:30 - 9:30	hotel	snídaně		
	9:30 - 18:00		využití wellness procedur, vlastní program		
	18:00 - 20:00	hotel	večeře		
	20:00 - ...		vlastní program		
3.	7:30 - 9:30	hotel	snídaně		
	9:30 - 10:00	hotel	check – out		
	10:00 - 10:30	Seč	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	10:30 - 12:30		přesun do Prahy		
	12:30 - 12:45	Praha – Černý Most	příjezd, vyložení zavazadel, ukončení zájezdu	122	15 minut

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2 – Nepřímé náklady na skupinu

Náklady na dopravu	
Celkem ujeto km	244
Kč/km	18
DPH v Kč	3,78
Celkem cesta tam i zpět v Kč	5.314,32
Mýtné počet km	135,6
Kč/km	2,82
Celkem mýtné v Kč	382,39
Kč za 1 hodinu čekání	270
DPH v Kč	56,7
Počet hodin	1,5
Celkem čekací doba v Kč včetně DPH	490,05
Přistavení a odstavení v Kč včetně DPH	1.300

Celkem za skupinu v Kč	7.486,76
Cena na osobu v Kč při plném obsazení	374,34

Cena v Kč na osobu při 20% riziku neobsazenosti	467,92
---	---------------

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku autodopravce (www.krasabus.cz, 2016)

Tabulka 3 – Kalkulace přímých nákladů na osobu

Hotel uvažuje s 15% DPH na ubytování a 21% DPH za ostatní služby.

Přímé náklady	částka v Kč bez DPH	DPH v Kč	částka v Kč s DPH	Poznámky
ubytování	1.232,5	217,5	1.450	cena za dvě noci
stravování	489,8	130,2	620	cena za polopenzi po celou dobu pobytu
čokoládové pohlazení	592,5	157,5	750	60 minut
pedikúra	229,1	60,9	290	45 minut
aqua centrum	316	84	400	automaticky v ceně ubytování
fitness	31,6	8,4	40	automaticky v ceně ubytování
Celkem přímé náklady	2.543,9	566,1	3.110	

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku hotelu (www.jezerka.cz, 2016)

Celková cena balíčku na jednu osobu

Celkové náklady na jednoho účastníka s DPH = 3.577,92 Kč

Marže CK 19% (vč. pojištění CK proti úpadku) = 679,80 Kč

21% DPH z marže CK = 142,76 Kč

Celková cena na osobu = 3.577,92 + 679,80 + 142,76 = 4.400,48 Kč

Prodejní cena balíčku = 4.405 Kč

Zdůvodnění prodejní ceny balíčku

Cena balíčku byla vypočítána na 4.405 Kč, což je částka, která je úměrná tomu, co balíček nabízí. Balíček obsahuje ubytování v moderně vybaveném dvoulůžkovém pokoji se samostatnými lůžky, vlastním sprchovým koutem a sociálním zařízením, balkonem, televizí, internetem, barem, klimatizací a trezorem. Dále pestrou polopenzi (snídaně – švédské stoly, večeře – výběr ze 4 menu), přepravu pohodlným minibusem,

19% marži CK (vč. pojištění CK proti úpadku) a pro mnohé tu nejdůležitější položku, kterou tvoří různé wellness procedury. Velice příjemné je, že součástí ceny za ubytování je fitness a AQUA centrum, ve kterém je k dispozici krytý hotelový bazén, vířivka, parní sauna a infra kabina, tudíž za ně není nutné připlácet. V poslední řadě wellness pobyt obsahuje masáž zad spojenou s peelingem (čokoládové pohlazení) a pedikúru. Po sečtení všech položek vyjde výše uvedená cena, která odpovídá obsahu balíčku.

4.3.2 Wellness pobyt – „Wellness s kapkou romantiky“

Tento třídní (tři dny a dvě noci) wellness pobyt je určen zamilovaným dvojicím, které si chtějí odpočinout a zároveň si u toho vychutnat i špetku romantiky. Pobyt je organizován v Lázních Bohdaneč a dvojice bude ubytována v jedné z budov lázeňského komplexu.

V ceně pobytu je zahrnuto 2x ubytování v lázeňském pavilonu Veselý pro dvě osoby, 2x stravování pro dvě osoby, doprava pohodlným minibusem (v případě vlastní dopravy je cena pobytu o dopravu snižena), 1x lázeňské potěšení pro dvě osoby, 1x finská a parní sauna, 1x whirlpool pro dvě osoby, 19% marže CK (vč. pojištění CK proti úpadku) a lázeňský poplatek. Hotel nabízí mnoho dalších procedur i volnočasových aktivit, které mohou, ale nemusí být využity.

Cena wellness pobytu nezahrnuje pojištění osoby na den.

Tabulka 4 – Harmonogram wellness pobytu „Wellness s kapkou romantiky“

Den	Čas	Místo	Program	Km	Čekací doba
1.	12:00 - 12:30	Praha – Černý Most	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	12:30 - 13:30		cesta minibusem do hotelu		
	13:30 - 13:45	Lázně Bohdaneč	příjezd, check-in	83,7	15 minut
	13:45 - 16:15	hotel	využití wellness procedur		
	16:45 - 18:45	hotel	večeře		
	18:45 -		vlastní program		

2.	7:15 - 9:30	hotel	snídaně		
	9:30 - 17:00		využití wellness procedur, vlastní program		
	17:00 - 19:00	hotel	večeře		
	19:00 - ...		vlastní program		
3.	7:15 - 9:30	hotel	snídaně		
	10:30 - 11:00	hotel	check – out		
	11:00 - 11:30	Lázně Bohdaneč	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	11:30 - 12:30		přesun do Prahy		
	12:30 - 12:45	Praha – Černý Most	příjezd, vyložení zavazadel, ukončení zájezdu	83,7	15 minut

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5 – Kalkulace nepřímých nákladů na skupinu

Náklady na dopravu	
Celkem ujetu km	167,4
Kč/km	18
DPH v Kč	3,78
Celkem cesta tam i zpět v Kč	3.645,97
Mýtné počet km	135,6
Kč/km	2,82
Celkem mýtné v Kč	382,39
Kč za 1 hodinu čekání	270
DPH v Kč	56,7
Počet hodin	1,5
Celkem čekací doba v Kč včetně DPH	490,05
Přistavení a odstavení v Kč včetně DPH	650

Celkem za skupinu v Kč	5.168,41
Cena na osobu v Kč při plném obsazení	258,42

Cena v Kč na osobu při 20% riziku neobsazenosti	323,03
---	---------------

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku autodopravce (www.krasabus.cz, 2016)

Tabulka 6 – Kalkulace přímých nákladů na dvě osoby

Lázeňský hotel uvažuje s 15% DPH na ubytování a 21% DPH za ostatní služby.

Přímé náklady	částka v Kč bez DPH	DPH v Kč	Částka v Kč s DPH	Poznámky
ubytování	3.230	570	3.800	cena za dvě noci pro dvě osoby
stravování	442,4	117,6	560	cena za dvě večeře pro dvě osoby (snídaně v ceně ubytování)
lázeňské potěšení	821,6	218,4	1.040	cena za dvě osoby
finská a parní sauna	300,2	79,8	380	automaticky v ceně ubytování
whirlpool	300,2	79,8	380	automaticky v ceně ubytování
lázeňský poplatek	-	-	60	cena za dvě osoby a dva dny
Celkem přímé náklady	4.494	906	5.460	

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku lázeňského pavilonu (www.llb.cz, 2016)

Celková cena wellness pobytu pro dvě osoby

Celkové náklady na oba účastníky s DPH = 6.106,06 Kč

Marže CK 19% (vč. pojištění CK proti úpadku) = 1.160,15 Kč

21% DPH z marže CK = 243,63 Kč

Celková cena na osobu = 6.106,06 + 1.160,15 + 243,63 = 7.509,84 Kč

Prodejní cena balíčku pro dva = 7.510 Kč

Zdůvodnění prodejní ceny balíčku

Cena byla stanovena na 7.510 Kč pro dvě osoby, což je optimální tomu, co wellness pobytový balíček nabízí. Celkovou částku tvoří ubytování ve dvoulůžkových pokojích, které jsou vybaveny manželskou postelí, sprchovým koutem s toaletou, telefonem, televizí,

internetem a lednicí. Dalšími položkami jsou stravování, které je formou polopenze (snídaně prostřednictvím bufetových stolů, večeře výběrem z 3 menu), doprava pohodlným minibusem, 19% marže CK (vč. pojištění CK proti úpadku) a lázeňský poplatek. Důležitou součástí výsledné ceny jsou i procedury, konkrétně lázeňské potěšení pro oba, které tvoří relaxační vířivá koupel s růží, masáží zad a šíje a skleničkou šampaňského, dále whirlpool a v poslední řadě finská a parní sauna. Velice milé je, že whirlpool i finská a parní sauna jsou v ceně ubytování a nemusí za ně být připláceno. Po sečtení všech položek vyjde výše uvedená cena, která odpovídá obsahu balíčku.

4.3.3 Wellness pobyt – „Rekondiční víkend pro dva“

Balíček je primárně určený pro seniory, kteří chtějí na pár dní změnit prostředí, odpočinout si a nabrat novou energii např. proto, aby se mohli věnovat svým vnučatům a v rámci možností s nimi udrželi krok, ale i těm, kteří mají problémy s pohybovým ústrojím. Pobyt je konaný v lázních Velichovky a je třídní (3 dny a 2 noci).

V ceně pobytu je zahrnuto 2x ubytování v lázeňské Vile Čechie pro dvě osoby, 2x stravování formou plné penze pro dvě osoby, doprava pohodlným minibusem (v případě vlastní dopravy je cena pobytu o dopravu snižena), 19% marže CK (vč. pojištění CK proti úpadku), lázeňský poplatek a procedury pro dvě osoby, konkrétně přísadovou koupel, klasickou částečnou masáž a léčebnou tělesnou výchovu v bazénu.

Cena wellness pobytu nezahrnuje pojištění osoby na den.

Tabulka 7 – Harmonogram balíčku „Rekondiční víkend pro dva“

Den	Čas	Místo	Program	Km	Čekací doba
1.	11:15 - 11:45	Praha – Černý Most	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	11:45 - 13:30		cesta minibusem do hotelu		
	13:30 - 13:45	Lázně Velichovky	příjezd, check-in	115	15 minut
	13:45 - 17:15	lázeňský komplex	využití wellness procedur		
	17:45 - 18:45	vila	večeře		
	18:45 -		vlastní program		

2.	7:15 - 9:30	vila	snídaně		
	9:30 - 11:30	lázeňský komplex	využití wellness procedur, vlastní program		
	12:00 - 13:00	vila	oběd		
	13:00 - 17:30	lázeňský komplex	využití wellness procedur, vlastní program		
	18:00 - 19:00	vila	večeře		
	19:00 - ...		vlastní program		
3.	7:00 - 8:00	vila	snídaně		
	8:00 - 11:00		vlastní program		
	11:30 - 12:00	vila	check – out		
	12:00 - 12:30	Lázně Velichovky	sraz, kontrola hostů, naložení zavazadel		30 minut
	12:30 - 14:15		přesun do Prahy		
	14:15 - 14:30	Praha – Černý Most	příjezd, vyložení zavazadel, ukončení zájezdu	115	15 minut

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 8 – Nepřímé náklady na skupinu

Náklady na dopravu	
Celkem ujeto km	230
Kč/km	18
DPH v Kč	3,78
Celkem cesta tam i zpět v Kč	5.009,4
Mýtné počet km	173,4
Kč/km	2,82
Celkem mýtné v Kč	488,99

Kč za 1 hodinu čekání	270
DPH v Kč	56,7
Počet hodin	1,5
Celkem čekací doba v Kč včetně DPH	490,05
Přistavení a odstavení v Kč včetně DPH	1143,45

Celkem za skupinu v Kč	7.131,89
Cena na osobu v Kč při plném obsazení	356,59

Cena v Kč na osobu při 20% riziku neobsazenosti	445,74
--	---------------

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku autodopravce (www.krasabus.cz, 2016)

Tabulka 9 – Kalkulace přímých nákladů na dvě osoby

Lázeňská vila uvažuje s 15% DPH na ubytování a 21% DPH za ostatní služby.

Přímé náklady	Částka v Kč bez DPH	DPH v Kč	Částka v Kč s DPH	Poznámky
ubytování	1.836	324	2.160	cena za dvě noci pro dvě osoby
stravování	1.106	294	1.400	cena za dvě plné penze pro dvě osoby
přísadová koupel	426,6	113,4	540	cena za dvě osoby na 30 minut
klasická částečná masáž	474	126	600	cena za dvě osoby na 20 minut
LTV v bazénu	252,8	67,2	320	cena za dvě osoby na 30 minut
lázeňský poplatek	-	-	60	cena za dvě osoby a dva dny
Celkem přímé náklady	4.095,4	924,6	5.080	

Zdroj: vlastní zpracování dle ceníku lázeňské vily (www.velichovky.cz, 2016)

Celková cena balíčku pro dvě osoby

Celkové náklady na oba účastníky s DPH = 5.971,48 Kč

Marže CK 19% (vč. pojištění CK proti úpadku) = 1.134,58 Kč

21% DPH z marže CK = 238,26 Kč

Celková cena na osobu = 5.971,48 + 1.134,58 + 238,26 = 7.344,32 Kč

Prodejní cena balíčku pro dva = 7.345 Kč

Zdůvodnění prodejní ceny balíčku

Cena wellness pobytového balíčku byla stanovena na 7.345 Kč pro dvě osoby. Částka je přiměřená tomu, co tento wellness pobytový balíček nabízí. Wellness pobyt zahrnuje ubytování v prvorepublikové vile pro oba, přičemž pokoj může být dle výběru s oddělenými lůžky či s manželskou postelí, vlastním WC a koupelnou s vanou, chladničkou a televizí. Cenu dále tvoří plná penze, kdy snídaně probíhají bufetovým způsobem, oběd je servírovaný výběrem ze 4 menu a večeře také servírované a na výběr z 3 menu), doprava pohodlným minibusem, 19% marže (vč. pojištění CK proti úpadku), lázeňský poplatek, přísadová koupel (na výběr bylinná, hořečnatá, xylopová), klasická částečná masáž a léčebná tělesná výchova v bazénu zahřátém na 29-30 °C. Po sečtení všech položek vyjde výše uvedená cena, která odpovídá obsahu balíčku.

5 Zhodnocení výsledků

Po důkladné analýze nabídky wellness služeb v regionu Východní Čechy bylo zjištěno, že se zde nachází hned několik podnikatelských subjektů, které do své nabídky tyto služby zařazují.

Pro ty, kteří mají rádi atmosféru lázní a upřednostňují velké komplexy, jsou k dispozici troje lázně, kterými jsou Velichovky, Bohdaneč a Bělohrad. Všechny tři komplexy se snaží o neustálý rozvoj pomocí modernizace svých zařízení ať už v oblasti ubytování nebo v oblasti nabídky služeb a to tím, že ji rozšiřují. V současné době tyto lázně nabízí širokou škálu procedur, ale i volnočasových aktivit, takže si každý přijde na své a vybere dle toho, co má rád. Velkou výhodou zdejších lázeňských komplexů je fakt, že se nachází v menších městečkách a obcích, což vede k tomu, že zde hosté mají po celou dobu svého pobytu klid a soukromí.

Na své si v tomto regionu přijdou i ti, kteří nechtějí do velkých komplexů, ale upřednostňují čistě hotely s nabídkou služeb wellness. Ve východních Čechách se jich nachází početně. Hotely, které zde wellness nabízí, jsou v kategorii od tří hvězdiček a výše. Od toho se poté odvíjí i ceny, které za své služby požadují. Stejně jako u zdejších lázní je možno i v těchto zařízeních vybírat ze široké škály procedur a volnočasových aktivit. Nevýhodou může být, že se většinou nachází ve větších městech, čímž dochází ke ztrátě klidného prostředí.

Nespornou výhodou pro obyvatele žijící v tomto regionu je možnost využívat místních wellness center a salónů, které nevyžadují nutnost ubytování. Člověk si pouze vybere konkrétní proceduru, kterou chce absolvovat a po ukončení opět odchází.

Všechna zařízení propagují své služby na základě svých aktualizovaných webových stránek, na kterých potenciální zákazníci zjistí veškeré důležité informace, kterými jsou například procedury či ceníky, ve kterých je uvedeno i to, jak dlouho daná procedura trvá.

V nabídce zdejších lázní i hotelů nechybí ani wellness pobytové balíčky, které za konkrétní cenu obsahují ubytování, stravování a minimálně dvě procedury. Ceny jsou vždy úměrné tomu, co je v nich obsaženo. Balíčky pak nabízí buď na svých webových stránkách, nebo slevových portálech. Je však třeba říci, že trendu slevových portálů nepodlehla všechna zařízení, ale pouze některá z nich.

Po provedené analýze lze konstatovat, že východní Čechy mají pro oblast wellness výrazný potenciál, a pokud budou i nadále pokračovat v modernizaci zařízení, aktualizaci svých webových stránek a v rozšiřování a zkvalitňování služeb, je zde vysoká pravděpodobnost, že se návštěvnost a příjmy z ní plynoucí budou zvyšovat.

6 Závěr

Cestovní ruch má místo ve společenském i hospodářském životě mnohých zemí. Ročně se ho účastní miliony lidí, kteří mají potřebu cestovat, seznamovat se se zvyky a poznávat kulturu a historii různých zemí světa. Někteří nepotřebují nutně poznávat nová místa, ale chtějí si pouze odpočinout a nabrat novou energii. Ne nadarmo se o cestovním ruchu říká, že je to fenomén, který nikdy neomrzí, protože lidé budou cestovat vždy a téměř za každých okolností.

V dnešní době dochází často ke spojování lázní a wellness, čímž vzniká pojem wellnessové lázeňství. Je však třeba říci, že mezi wellness a lázeňstvím existuje rozdíl. Úlohou lázeňských služeb je především léčba zdravotních komplikací, zatímco wellness slouží k prevenci, která má za úkol předcházet zdravotním problémům. Wellness se stal jedním ze způsobů, který lázeňské komplexy a některá ubytovací zařízení využívají k rozšíření své stávající nabídky. Dochází tím k oslovení nových potenciálních klientů a k zvyšování příjmů daného zařízení. Wellness je v České republice velmi oblíbenou oblastí. Z tohoto důvodu již v roce 2007 vznikla Česká Asociace Wellness (ČAW), která má za úkol podporu tohoto odvětví a zavedení jednotné certifikace pro subjekty působící v něm. Ačkoliv je wellness v České republice oblíbeným a poptávka po něm roste, není zcela zmapovanou oblastí a je třeba, aby nebyl ztotožňován s lázeňstvím a vznikaly statistiky, které by ukazovaly, jak na tom Česká republika s wellness skutečně je.

Cílem bakalářské práce bylo na základě analýzy aktuální nabídky služeb vybraných podnikatelských subjektů, zabývajících se lázeňským cestovním ruchem a wellness ve východních Čechách, vypracovat vlastní návrhy wellness pobytových balíčků. Trend balíčků roste a jak již bylo řečeno, mnoho zařízení se snaží služby wellness ve spojení s pobytem zařazovat do své nabídky. Dochází tím k usnadnění práce a k nalákání potenciálních zákazníků na příznivější ceny. Ceny za jednotlivé wellness procedury jsou velmi vysoké, protože oblast s wellness službami je velmi drahá záležitost. K tomu, aby člověk mohl provozovat tuto činnost, je potřeba mít například různé kurzy a přístroje, jejichž částky rozhodně nejsou nízké, a to se samozřejmě musí projevit na konečných cenách za procedury.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné dokumenty

BENEŠOVÁ, Petra a Hana KRUIŠOVÁ. Zdravotně orientovaný cestovní ruch: vybrané kapitoly. Vyd. 1. Praha: Idea servis, 2013, 223 s. ISBN 978-80-85970-77-7.

BLAHUŠOVÁ, Eva. *Wellness, fitness*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2005, 235 s. ISBN 80-246-0891-x.

BLAHUŠOVÁ, Eva. *Wellness: jak si udržet zdraví a pohodu*. Vyd. 1. Velké Bílovice: TeMi CZ, 2009, 149 s. ISBN 978-80-87156-33-9.

CATHALA, Hana. *Wellness: od vnějšího pohybu k vnitřnímu klidu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 168 s. ISBN 978-80-247-2323-5.

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. Druhé, upravené vydání. Praha: Fortuna, 2013. ISBN 978-80-7373-079-6.

HALL, Colin Michael. *Tourism planning: policies, processes and relationships*. 2nd ed. Harlow: Pearson Prentice Hall, c2008. ISBN 978-0-13-204652-7.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2.

HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006, 223 s. ISBN 80-7168-948-3.

HOLEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy: příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 2., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2005, 131 s. ISBN 80-86034-64-x.

HORNER, S. a SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9.

INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch: [základy]*. Vyd. 2. přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 121 s. ISBN 978-80-245-1569-4.

KNOP, Karel. *Lázeňství: ekonomika a management*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999, 231 s. ISBN 80-716-9717-6.

- KOTÍKOVÁ, H. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- KRÁL, B. a kol. *Manažerské účetnictví*. 2. vydání. Praha: Management Press, 2006. 622 s. ISBN 80-7261-141-0.
- MALÁ, Vlasta. *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999, 83 s. ISBN 80-7079-443-7.
- MÜLLEROVÁ, Alena. *Wellness jako životní styl*. 1. vyd. Brno: ERA, 2008. Zdravá rodina (ERA). ISBN 978-80-7366-134-2.
- ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. V Praze: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.
- RYGLOVÁ, K., BURIAN, M. a VAJČNEROVÁ, I. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- SMITH, Melanie a László PUCZKÓ. *Health and wellness tourism*. 1st ed. Amsterdam: Elsevier, 2009, xv, 400 s. ISBN 978-0-7506-8343-2.
- STRIETSKA-ILINA, Olga a Manfred TESSARING. *Trends and skill needs in tourism*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2005. ISBN 92-896-0415-8.
- SYNEK, Miloslav, Helena SEDLÁČKOVÁ a Hana VÁVROVÁ. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. 2., přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1212-9.
- ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-40-7.
- ZELENKA, J. a PÁSKOVÁ, M. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Elektronické dokumenty

CzechTourism. *Lázeňství* [online]. [cit. 2015-07-16]. Dostupné z:

<http://old.czechtourism.cz/marketingova-komunikace/lazenstvi-1/>

CzechTourism. *Příjmy z cestovního ruchu vzrostly o tři procenta* [online]. 2015-06-17 [cit.

2015-10-16]. Dostupné z: <http://http://www.czechtourism.cz/pro-media/tiskove-zpravy/prijmy-z-cestovniho-ruchu-vzrostly-o-tri-procenta/>

Český statistický úřad. *Cestovní ruch - časové řady* [online]. 2016-02-09 [cit. 2016-02-11].

Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/cru_cr

Český statistický úřad. *TSA T7 – Zaměstnanost v odvětvích cestovního ruchu v ČR*

[online]. 2016-03-01 [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/tsa_t7_zamestnanost_v_odvetvich_cestovniho_ruchu_v_cr

eAGRI. *Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních*

minerálních vod [online]. [cit.2016-01-30]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/ostatni/Legislativa-ostatni_uplna-zneni_zakon-2001-164.html

Eduard Krása – osobní doprava. *Ceník* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z:

<http://www.krasabus.cz/cenik.html>

ERDELI, George, Ana Irina DINCA, Aurel GHEORGHILAS a Camelia SURUGIU.

Romanian spa tourism: a communist paradigm in a post communist era. *HUMAN GEOGRAPHIES – Journal of Studies and Research in Human Geography* [online]. 2011, 5(2), 41-56 [cit.2016-03-11]. ISSN18436587. Dostupné z: <http://www.humangeographies.org.ro/abstracts/52/525.html>

eSelfness. *Vznik a význam Selfness* [online]. [cit. 2015-08-30]. Dostupné z: <http://eselfness.cz/selfness/>

Global Spa Summit and SRI International, *Spas and the Global Wellness Market, 2010*

[online]. [cit.2016-02-11]. Dostupné z: http://www.globalspasummit.org/images/stories/pdf/gss_sri_spasandwellnessreport_rev_82010.pdf

Hotel Studánka. *Letovisko Studánka* [online]. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z:

<http://www.hotelstudanka.cz/letovisko-studanka>

HOTELY.cz. *Hotel Studánka****, Rychnov nad Kněžnou* [online]. [cit. 2016-02-10].

Dostupné z: <http://www.hotely.cz/rychnov-nad-kneznou/hotel-studanka/>

Kongresový hotel s moderním wellness Jezerka. *O hotelu Jezerka* [online].

[cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.jezerka.cz/o-hotelu>

Královéhradecký kraj. *Lázně Velichovky – Lázně – Kladské pomezí – Jaroměř* [online].

[cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.hkregion.cz/dr-cs/102133-lazne-velichovky.html>

Lázně a wellness hotely : Spa.cz. *Lázně Bělohrad* [online]. [cit. 2016-02-10]. Dostupné z:

<http://www.spa.cz/lazne-belohrad/>

Lázně Bělohrad – město. *Lázeňství* [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z:

<http://www.lazne-belohrad.cz/mesto/lazenstvi/>

Lázně Bělohrad a.s. *Anenské slatinné lázně* [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z:

<http://www.belohrad.cz/anenske-slatinne-lazne/>

Lázně Velichovky. *O nás* [online]. [cit. 2015-12-05]. Dostupné z: <http://www.velichovky.cz/>

Léčebné lázně Bohdaneč. *O nás* [online]. [cit. 2015-12-05]. Dostupné z: <http://www.llb.cz/o-nas.htm>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Vyhláška č. 385/2015* [online]. 2015-12-17 [cit. 2016-

02-25]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/23440/vyhlaska_385_2015.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Domáci a výjezdový cestovní ruch* [online]. 2015-07-16 [cit.

2015-12-08]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Statistiky-cestovniho-ruchu-2014/Domaci-a-vyjezdovy-cestovni-ruch>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Zákon č. 341/2015 sb., O některých podmínkách podnikání*

v oblasti cestovního ruchu [online]. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Pravo-Legislativa/Prehled-platnych-pravnich-predpisu/Archiv/Zakon-c-341-2015-Sb-o-nekterych-podminkach-podn>

MYTO CZ. *Sazby mýtného* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.mytocz.eu/cs/mytny-system/sazby-mytneho/index.html>

Penzion Pod Rozhlednou. *O nás* [online]. [cit. 2015-12-17]. Dostupné z:

<http://www.penzion-pod-rozhlednou.cz/cz/>

PODĚBRADSKÝ, Jiří. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Wellness v ČR [online]. Praha: EPO Consult, s.r.o., 2008 [cit. 2015-10-22]. Dostupné z: <http://www.wellnessnoviny.cz/file/1730/wellness-v-cr.pdf+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

Saunový ráj Holice. *Saunový ráj – Aktuality – Sauny, vířivka, masáže* [online]. [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: http://www.saunovyraj.cz/Novinky/saunyvirivka_masaze.html

Sdružení lázeňských míst ČR. *Historie* [online]. [cit. 2015-07-16]. Dostupné z: <http://www.spas.cz/historie.htm>

Spa-Wellness.cz. *Význam slova wellness* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: <http://www.spa-wellness.cz/ceska-asociace-wellness/vyznam-slova-wellness/>

Sportovní a wellness centrum Pardubice | H-centrum.net. *Wellness* [online]. [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: <http://www.hcentrum.net/>

Východní Čechy – Czech.Republic.CZ. *Rezervační a informační systém* [online]. [cit. 2016-01-17]. Dostupné z: <http://www.vychodni.cechy.cz /encyklopedie/ objekty1.phtml?id=55670>

Východní Čechy – Východní-Čechy.info. *Oficiální turistický portál Pardubického kraje* [online]. [cit. 2016-01-17]. Dostupné z: <http://www.vychodni-cechy.info/>

Východočeský kraj. *Kam se vydat na víkend??* [online]. [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.okempocr.estranky.cz/clanky/vychodocesky-kraj.html>

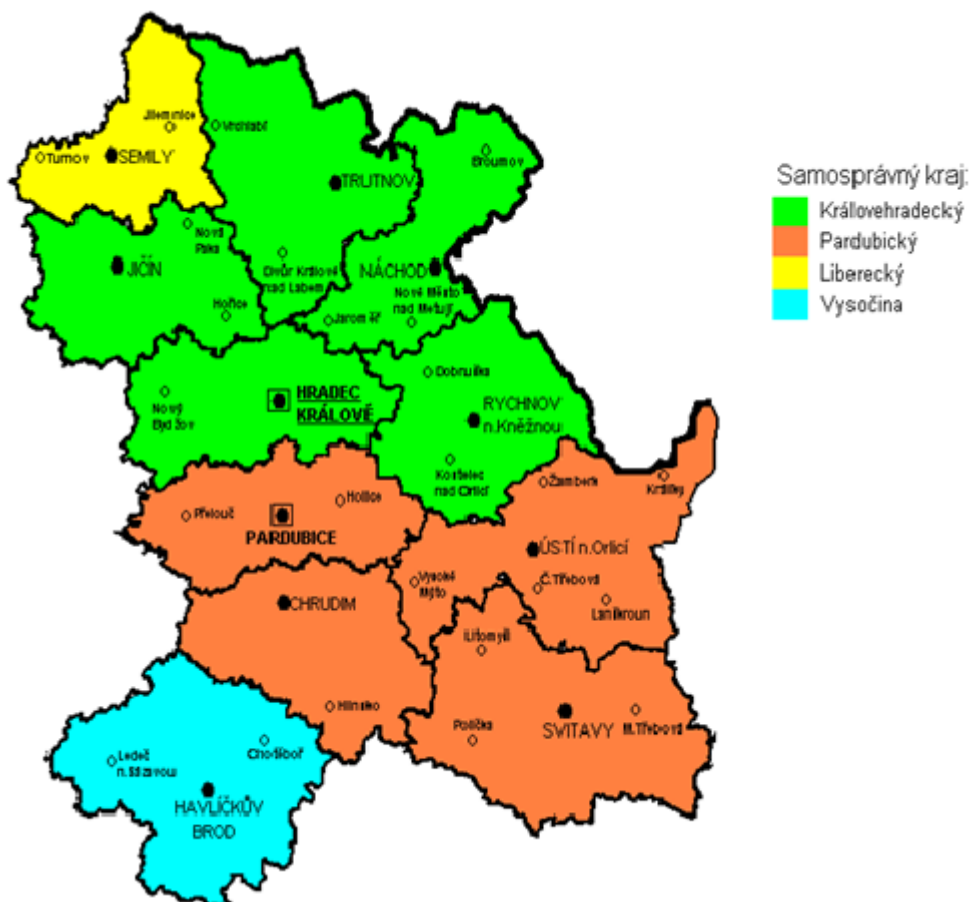
Wellness hotel Panorama. *Ubytování – Rychnov nad Kněžnou* [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z: <http://www.hotelpanorama.eu/>

8 Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Východní Čechy (mapa).....	64
Příloha č. 2 – Lázně Velichovky.....	64
Příloha č. 3 – Lázně Bohdaneč	65
Příloha č. 4 – Lázně Bělohrad.....	65
Příloha č. 5 – Hotel Jezerka	66
Příloha č. 6 – Wellness Penzion Pod Rozhlednou	66
Příloha č. 7 – H – centrum Pardubice	67
Příloha č. 8 – Saunový ráj Holice	67
Příloha č. 9 – Hotel Panorama	68
Příloha č. 10 – Wellness hotel Studánka.....	68

Příloha č. 1 – Východní Čechy (mapa)

Zdroj: www.okempocr.estranky.cz, 2014

Příloha č. 2 – Lázně Velichovky

Zdroj: www.hkregion.cz, 2016

Příloha č. 3 – Lázně Bohdaneč

Zdroj: www.llb.cz, 2016

Příloha č. 4 – Lázně Bělohrad

Zdroj: www.spa.cz, 2016

Příloha č. 5 – Hotel Jezerka

Zdroj: www.jezerka.cz, 2014

Příloha č. 6 – Wellness Penzion Pod Rozhlednou

Zdroj: www.penzion-pod-rozhlednou.cz, 2010

Příloha č. 7 – H – centrum Pardubice

Zdroj: www.hcentrum.net, 2016

Příloha č. 8 – Saunový ráj Holice

Zdroj: www.saunovyraj.cz, 2011

Příloha č. 9 – Hotel Panorama

Zdroj: www.hotelpanorama.eu, 2011

Příloha č. 10 – Wellness hotel Studánka

Zdroj: www.hotely.cz, 2015